

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A dolgozókkal vitatják meg a kollektív szerződés végrehajtását!

Tudósítás az elnökség üléséről

Elnökségünk március 2-i ülésén elsőként a posta kollektív szerződése 1971. évi végrehajtásának tapasztalatairól szóló beszámolót tárgyalta meg, amelynek előadója dr. **Buják Konstantin** postavezérigazgató helyettes volt. Szakszervezetünk közgazdasági osztálya a beszámolóhoz ki-egészítő határozati javaslatot készített, amelynek előadója **Bíró Bódis József** titkár volt.

Az 1971-75. évekre megkötött kollektív szerződés óta eltelt rövid idő ellenére megállapítható: a változtatások helyesnek bizonyultak. Néhány figyelmet érdemlő tény ragadunk csupán ki a beszámolóból. Például a munkaviszony fejezetben megállapítják: a postaszervek az előírt felmondási és felmentési időt minden esetben betartották. Jelentős, hogy a mozgópostások munkaidejét, illetve távolléti idejét is meghatározták: három hónapra, 750 óra. Csupán a Budapesti Posta-igazgatóság nem tudta betar-

tani az előírt munkaidőt — létszámbélyeg miatt. Ez időszakra történt a vidéki kishivatalok vasárnapi nyitvatartásának megszüntetése is. Így azután a heti pihenőnap 1971. augusztus 1-től nagyrészt megoldódott e területen.

1971. július 1-től érvénybe lépett az új bérrendszer, amely szerint az alapbértől alsó határát ez év végéig valamennyi dolgozó részére biztosítani kell. Az új bérrendszerrel kapcsolatosan igen sok javaslat, észrevétel merült fel, így a többi között a törzsgárda-fokozati díj biztosítása. A szakszervezet javaslatára a Postavezérigazgatóság e problémát megoldotta. Néhány igazgatóság a postavezérigazgatói utasítás ellenére a besorolási jogkört elvonta az utasításban meghatározott végrehajtó postaszervektől. Az éjszakai pótlékot érintő munkaköröket egyes postaszervek nem jól sorolták fel. Ez is vitára adott okot.

Lényeges az is, hogy a postás dolgozók lakáshelyzetének

javitása érdekében, a fejlesztési alaphoz tavaly 358-an kaptak 34 millió forint kamatmentes kölcsönt lakásépítésre. Figyelmet érdemlő, hogy az igénybe vevők 48 százaléka 30 éven aluli. A részesedési alaphoz 83-an kaptak 2 millió forint kölcsönt. Az is megállapítást nyert, hogy a teljes igényt nem tudják kielégíteni.

A szakszervezet elnökségének álláspontja: e kollektív szerződés megfelel a követelményeknek, az előzőnél tartalmasabb. A beszámolót az elnökség elfogadta. Megállapította, hogy annak idején a kollektív szerződés tervezetének vitája a korábbinál szélesebb körű volt, s a dolgozók nagy aktivitása sok-sok javaslatban nyilvánult meg. Sokan a munka jobb megszervezésére, a hibák kijavítására tették javaslatot, mások a különböző jogok, juttatások, kedvezmények megadására, bővítésére, illetve megváltoztatására tettek észrevételt. Az elnökség megállapította: a kishivatalok nyitvatartásának va-

sárnapi megszüntetése széles körű elégedettséget váltott ki. Kritikusan jegyezte meg az értékelés: a túlmunka díjazása nem egyértelmű a postán.

Javaslatként szerepel, hogy a törzsgárda-fokozati díjhoz hasonló, de a sajátosságoknak megfelelő anyagi megbecsülést biztosítsanak a postai gépjárművezetőknek is.

A beszámolót, illetve az elnökség véleményét ezután vitatják meg a dolgozók, természetesen a postaszervek függéseinek értékelésével kiegészítve. E vitáról annak idején tájékoztattuk olvasóinkat.

Ezután az elnökség a középfokú postaszervek 1971. évi munkaverseny eredményeinek értékelésével kapcsolatos beszámolót vitatta meg, majd elfogadta az 1972. évi szakszervezeti beszámoló értékelését megteremtésre vonatkozó irányelveket. (Erről a témáról lapunk más helyén tájékoztattunk.) Végezetül **Besenyi Miklós** főtáskár, az elnökség legutóbbi ülése óta végzett munkáról adott tájékoztatást.

Beszámolunk!

Közel egy esztendő telt el szakszervezetünk IX. kongresszusa óta. A viták tüzeiben formálódott, közösen kialakított határozatok a mindennapok feladataivá váltak, sok száz szakszervezeti tisztségviselő munkálkodik megvalósításukon. Mozgalmas, gazdag év áll mögöttünk. A hétköznapi gondjai, olykor szenvedélyes vitái, csöndes, de értékes sikerei után ismét kiemelkedő politikai feladat vár valamennyi választott testületre, szakszervezeti tisztségviselőre. A SZOT elnökségének januári határozata alapján a szakszervezeti szerveknek minden szinten — a szaktanácsától egészen a műhelybizottságokig — még az év első felében számot kell adniuk a tagságnak egy esztendő munkájáról, a kongresszusi határozatok végrehajtásának helyzetéről. A beszámolási kötelezettséget előíró határozat — amely ezen túl minden évben hasonló módon érvényesül —, különösen indokolt és jelentős most, amikor a szakszervezeti választásokra csak négyévenként kerül sor.

E számadás nem új a mozgalomban, hiszen a testületek eddig is felmérték az egyes munkaterületeken elért eredményeket, bizonyos idő elteltével megvizsgálták a határozatok megvalósításának helyzetét, s a tapasztalatokról tájékoztatták a tagságot. Az új beszámolási rendszer első és legfontosabb célja a szakszervezeti demokrácia, a tagság jogainak erősítése, a legszélesebb körű ellenőrzés és aktivitás kibontakoztatása. A kritikus és reálisan elemző, összefoglaló beszámoló bizonyos értelemben próbája mind a kongresszusi határozatoknak, mind a több mint egy éve újjáválasztott testületek és tisztségviselők szorgalmának, életképességének. Alkalmat ad arra, hogy a követelmények tükrében felmérjük eredményeinket, elmaradásunkat, és komolyan szembe nézzünk lehetőségeinkkel, melyek több ponton szorosan összefüggnek a posta általános helyzetével. A valós értékeléshez tehát az is hozzátartozik, hogy a szakszervezeti munkát az adott gazdasági és társadalmi közegben, azaz a postai sajátosságokhoz viszonyítva vizsgáljuk. A szakszervezet számadását mindennél a gazdasági vezetők beszámolója előzi meg, melynek nyitányaként a posta vezérigazgatója a szakszervezet elnöksége előtt értékelte, az öt évre kötött kollektív szerződés végrehajtásának egyéves tapasztalatait.

A testületek beszámolóinak a mozgalmi tevékenység valamennyi területét elemezniük kell, az érdekében széles skálájától a politikai és kulturális nevelőmunkán át, a szervezeti kérdésekig. Nem szabad elhallgatnunk azt sem, ha valamelyik munkaterület elhanyagolása egyes személyekben múltott. A mozgalomban az eredmények, s olykor a kudarcok is elválaszthatatlannak a tisztségviselők felelősségérzetétől, akaraterejétől. S a tagság vissza is hívhatja azt a tisztségviselőt, aki nem teljesítette feladatát.

A beszámolók legfőbb jellemzője legyen a nyíltság, az őszinte tárgyilagosság! Hiszen csak az okos, reális felmérés segíthet ahhoz, hogy értékelhessük: mit sikerült megvalósítanunk, milyen intézkedések vannak folyamatban, mihez kezdünk hozzá, hol kétséges a megoldás. Mindez feltétlenül szükséges ahhoz, hogy valós talajon lépünk tovább. A beszámolók a tagságnak készenlétnek, tehát nem nélkülözhető a vitára készítő agitatív erő és a legszélesebb körű nyilvánosság. A vezetőség valamennyi alapszervezeténél külön e célra szánt taggyűlésen terjeszti elő beszámolóját a tagságnak. A taggyűlések előkészítésében minden tisztségviselőnek részt kell vállalnia, de különösen fontos feladatok várnak az alapszervezetek kulturális, agitációs és propagandafelelőseire és a bizalmiakra. Nem elég ugyanis a lehetőséget megteremteni, hozzá kell segíteni a résztvevőket ahhoz, hogy érdemben és aktívan értékeljék a beszámolót. A tisztségviselők még a taggyűlés előtt adjanak hírt a beszámoló főbb gondolatairól, s tegyék lehetővé, hogy a tagság felkészülhessen a vitára. A faliújságok, hangos híradók a közérdeklődés felkeltésével mozgósítsák az üzemek, hivatalok dolgozóit.

A beszámolók nyitánya áprilisban lesz, amikor a Központi Vezetőség kibővített ülésén, írásos és szóbeli beszámoló alapján méri fel egy esztendő munkáját, a IX. kongresszus határozatának időarányos megvalósítását. Az ülésről szakszervezetünk lapja, a Postás Dolgozó részletes tájékoztatást ad majd olvasóinak. Májusban kerül sor a területi szakszervezeti tanácsok beszámolóira, majd ezt követően az alapszervezetek adnak számot munkájukról a tagságnak.

Valamennyi választott testületre kötelező a beszámolás, amely jól szolgálja a tagság és a vezető testületek kapcsolatainak tartalmas erősödését, a szakszervezeti demokrácia fejlődését.

Baranyai Éva

A TISZTELET Szimbóluma

Bíró B. József titkárunk, a két kitüntetett asszonyt fogadja.

Asszonyaink, lányaink iránti szeretetünknek is jelképe a nemzetközi nőnap. Igen, a március 8-ak szimbólumává váltak az egész világon. Szimbólumává annak, hogy nem csupán ezen a napon, hanem mindenkor tisztelettel és megbecsüléssel ismerjük el: a dolgozó nő azon túl, hogy a mindennapi munkában helytáll, gondoskodik családjáról, neveli gyermekeit, építi a jövőt.

A 62. nemzetközi nőnap alkalmából asszonyok, lányok kaptak kitüntetések, jutalmat a munkában, mozgalomban való helytállásért. A parlamentben családanyák vették át pirulva, örömteli arcú a kormánykitüntéseket. **Varga Gyuláné**, a zalaszentgróti járás szakszervezeti bizottságának titkára, amikor meghallotta nevét, izgatottan lépett Losonczy Pál elé, hogy átvegye a Munka Érdemrend bronz fokozatát. Az Elnöki Tanács elnöke kedvesen gratulált, erőt, egészséget kíván-

va munkájához, boldogságot családi életéhez. A SZOT Pedagógus Szállóban **Gáspár Sándor** adott át kitüntetések. Ott **Székely Ferencné**, a Szakszervezeti munkáért ezüst fokozatú kitüntetést vette át.

A két megilletődött asszonynál váltottunk néhány szót. — A járásban 25 kishivatalban 91 postás dolgozó tevékenykedik. Magam 1954 óta vagyok szakszervezeti tisztségviselő. Bizony nagyon meglepett a váratlan öröm. Hivatalvezetőm is elkísért — mondja **Varga Gyuláné**, amikor mosolyogva bemutatta **Varga Gyulát**, a férjét. — Az első lépéseket a mozgalomban, a munkában a **Benyő** házaspártól tanultam. Nekik vagyok hálás azért, hogy megismertem azt a nagyszerű érzést, amely a dolgozók ügyesbajos problémái megoldása jelenthet egy szakszervezeti tisztségviselőnek. A járásban öt bizalmi dolgozik, őket is meghívjuk az szb üléseire. Így

azután nincs baj a tájékoztatással sem.

— Nagyon hálás vagyok a kitüntetésért, s úgy érzem, hogy ez Veszprém megye postás szakszervezeti tisztségviselőinek is szól. Amikor átvetem a megyei szakszervezeti vezetői tennivalókat, a szervezethez 90 százalékos volt, ma 96,2. A szakszervezetek megyei tanácsa is sokat segít abban, hogy például kocsival elérhessem a kis hivatalokat. Sikerült megszerveznünk az elhagyott helyeken működő posták dolgozóinak színházba járását. Veszprémben vendégszobát biztosítunk részükre. Papán kitűnően dolgozó nőbizottságunk van. Most szervezzük a vöradást. A mindennapi életben azonban felmerülnek egyedi esetek is — mondotta **Székely Ferencné**. — Tapolcán **Nagy János** vonalfelügyelő 25 évi postai munkaviszony után sem kapta meg a jubileumi jutalmát. Közbenjárásomra a területi szak-

szervezeti tanács kielégítően elintézte az ügyet.

A két asszonyt elnökségünk nevében **Bíró Bódis József** titkár köszöntötte székfoglaló beszámoló alkalmából. De nemcsak ők kaptak elismerést.

A Szakszervezeti munkáért arany fokozatú kitüntetést kapta **Lur Márta** (Kiskunfélegyháza) és **Farkas Irén** (Kábelüzem). Az ezüst fokozatot **Török Ilona** (Budapest 70. ph.), **Némethy Andorné** (Debrecen), **Gyárfás Edit** (RTV, Budapest) kapták.

Szakszervezeti munkáért oklevelet **Bárdos Ilona** (Pesterzsébet), **Puskás Józsefné** (Budapest 78. ph.), **Kalapos Ferencné** (HTI), **Pengő Sándorné** (Szenté 1. ph.), **Szlávik Edit** (Lipót Távbeszélő Üzem), **Kovács Sándorné** (Budapest) kapták.

A közlekedés- és postaügyi miniszter a fentiekben különösen kiemelkedő munkájukért a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést adta: **Birgán Albertné** (Budakeszi), **Bognár Pálné** (HTI), **Busák Józsefné** (KHI), **özv. Farkas Lajosné** (Táviró Hivatal), **Fodor Ferencné** (Békéscsaba), **dr. Füzes Lászlóné** (Bp. 4. sz. ph.), **Gergely Erzsébet** (Bikal), **Geri Erzsébet** (Kálcs), **Hartványi Ferencné** (Szolnok 1. ph.), **dr. Kajcsos Ferencné** (szoc. hiv.), **Kékkői Lászlóné** (Szécsény), **Knauz Sándorné** (Bp. 70. sz. ph.), **Kocsis Imréné** (Cseklesz), **dr. Kollarits Ferencné** (Vas megye Távközl. Üzem), **Kuhn Istvánné** (Szentendre), **Molnár Deszóné** (Bp. Távb. Ig.), **Németh Józsefné** (Somogy megye Táv. Üzem), **dr. Róde Lászlóné** (Lillafüred), **Szolnoki Istvánné** (Soltvadkert), **Takács Zoltánné** (Kerta), **Tóth Anna** (Székesfehérvár 1. ph.), **Tóth Erzsébet** (Debrecen 1. ph.), **Vajda Valéria** (Filatélia) és **Vasvári Gyuláné** (Budapest, 62. sz. ph.).

Miniszteri dícséretet huszonnégyen, postavezérigazgatói dícséretet huszonhatan kaptak.

(B—y)

A résztvevők legtöbbje úgy vélekedett: a helyettesekkel nem csupán a bizalmi esetenkénti helyettesítése oldódott meg, hanem a munkamegosztás révén eredményesebbé vált a szakszervezeti csoportok tevékenysége. Különböző a váltott műszakban, például a Nemzetközi Távbeszélő Központban nőtt az érintkezési

Arra azonban csak elvétve hangzott, el példa, hogy a szakszervezeti műhely- és osztálybizottságok, a partner művezetők és osztályvezetők komolyabb dolgokban is támaszkodnának a szakszervezeti csoportok bölcsességére. Az elhangzottak szerint rendszeres szervezeti kapcsolatot a jelenlevők közül csupán a

A szakszervezeti csoport döntéseit a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv, tehát a műhely- vagy az osztálybizottság hagyja jóvá, s erről 8 napon belül köteles értesíteni a csoportbizalmat. Az Elnökség álláspontja szerint a felsőbb szakszervezeti szerv, tehát a műhely-, vagy az osztálybizottság, illetve az üdülői segélyezési és az egyéb albi-

A ténnyel nem először foglalkoztunk lapunkban. A jelek szerint sok még a tennivaló. Nem jó dolog, hogy néhol megrekedtek vagy abbamaradtak azok a tanfolyamok, amelyek a bizalmiakkal és helyettesekkel kellene ismertetni a szakszervezeti csoportokat megillető jog- és hatásköröket és a helyes munkamódszert. Jó lenne feleleveníteni mindenhol ezeket az eszmecseréket: a jog- és hatáskör most már évek óta adott, ideje lenne megfigyelően élni vele.

Macsári Károly

Majd minden szinten szó volt arról, hogy a munkahelyeken — az első sorokban küzdők — az eddigienél több segítséget várnak, igényelnek joggal a helyi, de a felsőbb szakmai és szakszervezeti szervektől, vezetőktől is. Ezt a vitákban elhangzottak is igazolják. Hogyan szervezik és segítik azok a szakvezetők e mozgalmat, akik például a középszintű tanácskozáson nem jelentek meg — a meghívás ellenére sem! De nem elegendő, ha egy vezető részt vesz egy-egy munkaértekezleten de passzívan, mert erre is van példa. Kiss Miklós, a szombathelyi brigádfővezető így nyilatkozott: A középvezetéstől, de nem a felsőbb szervektől is várjuk a személyes találkozás, a véleménycsere lehetőségét. Ne csak a feladatok végrehajtására várjuk tőlünk, hanem hallgassák meg elképzeléseinket, javaslatainkat.

A korábbi években viszonylag sok szó esett a mozgalom anyagi és erkölcsi megbecsüléséről. E téma most mint megoldott probléma került szóba. A címek, a kitüntetések új adományaiban, a juttatás mértékében a kielégítő. A mozgalom iránti megbecsülést jelzi az MSZMP Központi Bizottságának azon döntése, amely szerint a brigád, és azon belül egyesek a legmagasabb kollektív és egyéni kormánykitüntetések is elnyerhetik. A szakmai vezetőkön és a társadalmi politikai vezetőtöbbségeken múlik, hogyan élünk e lehetőséggel. Ez év május elsején ismét újabb brigádok kapták meg a Posta, valamint a Közlekedés és Távközlés Kiváló Brigádja kitüntetések. A munkában élenjárók számára ismét bezimányosodik: értékes ténykedésüket megbecsülik.

Még tart a IV. Postás Brigádvezetők Országos Tanácskozása tapasztalatainak összegzése, értékelése, a konzekvenciák lezárása. *Feladatul kapjuk, hogy a tanácskozáson elhangzottakra térjünk vissza.* Lényeges, hogy az eddigieknél jobban és rendszeresebben mutassuk be, hogy a szocialista brigádmozgá-
lom milyen eredményeket ér el, s mint járul hozzá a fejlődésünkhöz. Mennyivel leszünk gazdagabbak, nemcsak gazdasági értelemben, hanem kultúrában, emberségben, demokratizmusban és egyéb vonatkozásban. A tanácskozások részvevő munkaterületükön tartsanak tartalmas élménybeszámolókat a gazdag tapasztalataikat bocsássák azok rendelkezésére, akik nem vehettek személyesen részt a területi és az országos tanácskozásokon. Vigyék tovább azok hangulatát, lelkesedését, és törekedjenek a tapasztalatok hasznosítására mindennapi munkájuk során.

Bíró Bódis József

A müncheni olimpia új, nagy stadionjának hangszórós be-
rendezését a Siemens készíti. A mintegy 80 000 férőhelyes sta-
dion elektroakusztikai megoldása nem is olyan egyszerű fel-
adat. A megoldás nagyon érdekes: a hang egyetlen hang-, fűg-
gömlámpából" jön, amely lámpának 80 darab hangszóróját úgy
képezték ki, hogy a tribün bármely helyén egyformán lehe-
hallani a bemozdott eredményeket, a versenyzők neveit stb.

Műszaki szempontból figyelmet érdemlő, hogy a hang függőlámpa alatt ülő nézők nem fentről hallják a hangot, hanem szemből. A salakpályákon beiktatott alacsony hangszóró sorok a játéktér hangos betöltését szolgálják. A hangfüggőlámpa súlya 500 kilogramm. Külön-e célra szerkesztették. A be rendezés vezérlését egy nagy méretű hangkeverő asztalon oldják meg, egy külön teremben. A pályákon több mint 20 csatlakozó mikrofont helyeztek el a beszélőkabinokban. Az úgynevezett riportertülkékben ezenkívül 10 mikrofoncsatlakozó biztosítja az újságírók zavartalan munkáját.

A szakszervezeti munka segítői

Közel egy éve, 1971. május 4–8. között három és fél millió szervezetet dolgozó képviselőtestületben tartották meg XXII. kongresszusukat, a magyar szakszervezetek. E kongresszust megelőzően számos, jelentős politikai, társadalmi esemény zajlott le. 1970 őszén került sor az MSZMP X. kongresszusára, amely a szocializmus építésének magasabb szinten való folytatását jelölte meg a következő évek főbennivalójául. Néhány hónappal később, 1971. április 25-én országgyűlési képviselőit és tanácsok tagjait választotta meg a magyar nép. Ez időszakraan fejeződött be a III. ötéves terv és kezdődött a IV. ötéves terv. Majd a 19. szakszervezet tartotta meg kongresszusát, köztük a mi szakszervezetünk, a Postások Szakszervezete is. A Magyar Szakszervezetek XXII. Kongresszusára rövidített jegyzőkönyv szép kivitelben jelent meg. Hasznos forgatni minden választott tiszttségviselőnek!

„A szakszervezetek és a vállalatok közti gazdasági kapcsolatok kialakulása” c. kiadvány, „A szakszervezeti aktivitások kézikönyve” sorozatban jelent meg. Mindenekelőtt a termelési, közgazdasági munkabizottságok feladatait tisztázza.

tázza, illetve hárózza meg. Tény, hogy a szakszervezeteknek lényeges a szerepük a jelentőségük a szocialista gazdaság építésében. Az érdekvédelem szem előtt tartása mellett gondoskodni kell arról, hogy a gazdasági vezetés megteremtse a zavartalan munkavégzés feltételeit akár munkaszervezéssel, akár új technológiák alkalmazásával. A kézikönyv részletes alaposágával ad segítséget az érintett tisztségviselőknek.

„Általános balesetelhárító és egészségvédő óvrendszabályok” c. zsebkönyv aktuális, annál inkább, mivel az ABEÓ IV. kiadása óta megváltozott néhány munkavédelmi rendelet, szabályzat, s az óvrendszabályok közül néhány hatályát veszítette, néhány módosult.

(B—)

Csak peres ügyekben képviselik a postaszerveket?

Az új irányítású rendszerrel együttjáró vonatkozó vállalati önállóság így fokozatosan nem szűkül le a peres képviselő kihasználásos ellátására. Mind nagyobb jelentőséggel a jogi véleménynyújtás, amely felhívja a vállalatok figyelmét az adott esetben az igénybe vehető megoldási lehetőségekre, a követendő helyes eljárásra. Ez a szabály érvényes a postaszervekre is.

— A juttatásokról szóló, egy-
éve megjelent kormányrendelet
— amely a feladatokon túl meghatá-
rozza a jogi tevékenység megszer-
vezésének formáit, a jogi képvisel-
őket ellátását — nemcsak megerősí-
ti, de növeli a vállalat jogi szolgá-
latának szerepét, a vállalat gazdasági
döntései, a szervek jogaira és kö-
telezettségeire vonatkozó megállá-
podások előkészítésében, a jogszabá-
lytervezetek kidolgozásában, a jogszabá-
lyszerűségi tulajdon védelméhez
szükséges jogi feladatok ellátásá-
ban, a szocialista törvényesség

szervek peres és peren kívüli képviselőit jelenleg — őt szerv kivételével — nem az érdekelt posta szervek, hanem központilag a Jogügyi Hivatal látja el. Hasznosnak bizonyult e rendszer?

- Mígteleusunk szerint a központi képviselői ellátásnak jelenlegi rendszere nemcsak gazdaságos, de vannak olyan előnyei, amelyek az önálló helyi jogi képviselői keretein belül nem biztosíthatók. A tapasztalatok igazolják: a központi jogi képviselői az egységes jogi állásfoglalások egyöntetűségét, az egységes postai joggyakorlat alkalmazását biztosítja. A jogtanácsosi tevékenység független és nagy mértékű lefedettségű, a postaszervek munkájában felmerülő közérdekelles hibái feltárását, és ezzel elősegíti az illetékes szervek, s a Vezérigazgatóóság tevékenységének hatékonyságát is.

— A Jogügyi Hivatal által indított perek a legkülönbözőbb körterületek (kabel-, ösziropingalással, balesetekkel, éves fizetésekkel, stb.) kapcsolatos igények voltak. Ezenkívül beruházásokból, építési és más szerződésekből eredő igényeket, számlaköveteléseket érdekesítettünk. A postaszervek elvonandó perek elsősorban a perbeli jogviszonnyal, kisajátítással, kártalanításokkal, társadalombiztosítási követelésekkel, a postaszervek által okozott rongálásokkal és egyes szolgáltatásokkal voltak kapcsolatban.

— Eljártunk munkaügyi vitákban is, főleg az új bérrendszerek kapcsolatos besorolási problémák leltárhányok, kártérítési határozatok ügyében képviseltük másodfokon a postaszerveket. Az említett képviseltek ellátásán kívül a különböző postaszerveknek szóban és írásban adtuk és adunk jogi véleményt.

— A Jogügyi Hivatal munkáját a postás dolgozók a szabályzatokból ismerik. Szóllon erről is.

— A kezelés egyöntetűségének igénye megköveteli az egységes szabályozást. Ezt hivatottak biztosítani a különböző szakágazatokban a szabályzatok és kezelési utasítások. E területen a legszélesebb a közönséggel való közvetlen kapcsolat, ennek alapján közvetlenül értékelni a dolgozók munkáját.

- Mit és hogyan szabályoznak?
- A Jogügyi Hivatal szabályzat-szerkesztő csoportja közérdeklődők számára

Márciusban hazánkban tar

munkát egész a Posta-, Táviró- és Távközlési Szabályzatok, díjszabályok és a különben keletkező irások szerkesztésében. A szabályzat szerkesztőinek ezért nagy szakmai gyakorlati, tárgyi ismerettel kell rendelkezniük. E csoport szoros kapcsolatot tart a Vezérigazgató szakszolgályaival, idejében tájékozik a tervbe vett intézkedésekről, szükség esetén módosító javaslatot tesz, elkészíti a kezelési utasítások Vezérigazgató. Szakvéleményezi a Vezérigazgatóhoz felterjesztett kezelést érintő újítás javaslatokat.

— Van-e lehetőségük a dolgozóknak beleszólni a szabályzatok megalkotásába?

– Az önkészítő munka során az egyes szabályzatok tervezetét széles körben ismertetésre, megvitatásra kerülnek. Ez történt legutóbb például a Távirőkezelési és Távbészélelkezelési Utasítás tervezetével is. Az aktivításra jellemző: a Távirőkezelési Utasításnak 260. a Távbészélelkezelési Utasítással kapcsolatban pedig több mint ezer javaslat érkezett, amelyek túlnyomó része belekerült az szabályzatokba. Több példa van arra is, hogy a végrehajto szolgálat dolgozókban javaslatok alapján módosított kezelési utasításokat.

nyelvezetére, közérthetőségére. Ez a kérdés a központi vezetőség ülésén is szerepelt. E téren van változás?

- Szabályzatokhoz kézenfekvően egyszerűsége, töreksznék. A belső igényeknél túl azonban a szabályzatoknak meg kell egyezniük a nemzetközi megállapodásokkal is. Megítélésünk szerint a szabályalkotás területén az elmúlt években nagy a fejlődés. Felesleges vagy túlzott szabályozásról nem beszélhetünk. A szabályzatok szükségességét a mindennapi élet tapasztalatai igazolják.

— Milyen új, lényeges szabályzatok várhatóak a közeli jövőben?

– Előkészítés alatt van a Posta-díjszabás és a Távbeszélő-díjszabás. Az új Távirőkezelési Utasítás nyomdai átfutását ideje alatt, a kezelésben olyan mélyreható változások történtek, amelyeket csak **pótlólag kiadható utasításokkal** lehet követni. Az új Utasítás – bár felüléli a hálózati automatizálásával kapcsolatos kezelési változásokat – nem tartalmazhatja még azokat a rendelkezéseket, amelyeket a jövő munkahelyekem eddig alkalmaz-

zot szagrairól távgyári készülékeknek lapraíró gépekre történő kicserélése miatt, a legrövidebb idő alatt ki kell dolgozni. A postán feladott táviratok kezelésére vonatkozó utasítás változtatásával egyidejűleg készül az előírt távgyári (telex) szolgálat jogi és kezelési kérdéseinek szabályozása. Várható a Táviródíjszabás kiadása, amely a díjtételeken kívül – másik két díjszabáshoz hasonlóan – a szolgáltatásokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat tartalmazza. Végül szólnom kell arról, hogy a Távbeszélő-díjszabás bővített és lábjegyzetekkel ellátott kiadása még az idén könyvtárakban is megjelenik – fejezte be az interjút dr. Zsuffa Szabolcs.

Dr. Szegő Tamás

Március 8-án Szegedre érkezett a Jugoszláv Szállítási Posta és Távközlési Dolgozók Szakszervezetének küldöttsége az 1972. évi jugoszláviai cseréülöttes szerződésének aláírására. A megkötött szerződés szerint 30 magyar postás dolgozó töltheti szabad ságát Petrovácon június 13–29-ig. A jugoszlávok Budapesten és Balatonalmádiban nyaralhatnak augusztus 2–19-ig.

2. POSTÁS DOLGOZÓ

GONDOK, - ÖRÖMÖK kicsiben és nagyban

POSTÁSOK POSTÁJA

Néhány pillanatkép egy megyei postahivatalainak életéből nyilván nem tarthat számot a teljességre. De bizonyos, hogy sok olyan gondot és örömet villant fel, amelyek jellemzőek másutt is, s együtt, mint a mozaikkép, képpé állnak össze. Kovács Endrével, a Pécsi Területi Szakszervezeti Tanács közgazdasági felelőseivel jártam egy napig Tolna megyét.

Régen kinőtték magukat!

A legnagyobb: a hivatal még a régi kisvárosnak épült. Egy felvételről, nyolc ablakkal, állandó sorbanállással. A három pénzfelvételei forgalma — szákkal együtt — időnként meghaladja a millió forintot. S ha azt is számításba vesszük, hogy a tervek szerint Szekszárd lélekszáma 1980-ra eléri a 46 ezer főt, nyilvánvaló a helyzet tarthatatlansága. Szerepelt a negyedik ötéves tervben az új posta építése, de ezt a beruházási korlátozások húzták keresztül. Átmeneti megoldás, de valamit segíteni kell, hogy az új lakótelepen a tanács ad üzemeltetést a postának. A jövő követeli az új nagy postát!

E zsúfoltság családias légkört teremtett a dolgozók között. Farsangi bált akartak rendezni — de nem kaptak zenészt. Segített a postáslelémény, farsang utánra halasztották a bált, amikor a zenészek „csúcsforgalma” alábbhagyott. Szombatotól vasárnap hajnali hatig vigadtak a felvételhelyiségben. Reggel gyors takarítás, s időben kezdődött a vasárnapi ügyelet.

Panasz: a felvételűk sűrűn kerülnek ügyekre. Az országban sok szocialista brigád ajánlja fel: megtanulnak még egy postai munkakört. Ha Szekszárdon többen válthat-

nák egymást a vasárnapi ügyeleten, egyre alig jutna valami.

„Jobban sírunk, mint kellene...”

Bonyhád. A 23 fős hivatal vezetője, Farkas Ferenc 31 éve postás, 26. éve Bonyhádon. Klári, a kislánya, érettségi után, háromnegyed éve dolgozik itt. Ikertestvére gépirónó szeretne lenni, iskolába jár, bejárás a hivatalban. Miről beszél? Ami legközelebből érinti! A harminc év felettiek sokáig nem kaptak semmiféle anyagi elismerést. Az új rendelkezés Farkas Ferencnek is 2400 forintot jelent. Azt mondja, nem is a pénz miatt, hanem az önértéket. A legnagyobb gond: 23 beosztottból 21 nő, fiatalok, s tizen a hároméves gyermekgondozási szabadságot töltik. Ennek ellenére a hivatalvezető azt mondja: jobban sírunk, mint kellene, a postán se fizetnek rosszabbul, mint a könnyűiparban, mondjuk, a cipőgyárban, vagy a ruházati ktsz.-ben Bonyhádon. Ott a szalag melletti nyolc órát kell állva dolgozni. Igaz, nincs szabad szombat a postán, a munkakörülményeken is javítani kell. Most azért bürtöt is cserélték, az ellátottság is jobb.

A mindenes hivatalvezető

Aparhant. Ezerháromszáz lélekszámú község, Nagyveje külterülettel, ahol 380-an laknak. Solti József tíz éve vezetője, tisztviselője, távbeszélő-kezelője, takarítója, fűtője az egyszemélyes postának. Egy külterületi, egy belterületi kézbesítővel dolgozik. Szokásosan nyolctól négyig nyitva, háromig pénztár. Négykor a „repülőszinórók” kapcsolja össze a négy, éjjel-nappal működő segélykérő telefont. Aztán autóbusszal Bonyhádra, ahol

társasházban van az új lakása. Eddig a postaházban lakott feleségével. Aranyzsabály — mondja —, hogy jó viszonyt kell létesíteni az emberekkel. Akkor viszonzószívességet is tesznek. Öreg néni helyett ki kell állítani a feladórvevény, de a szomszédok, ha már elment a kézbesítő, elviszik a másik levelét, táviratát. Végzi munkáját, mint a többiek az országban, az egyszemélyes hivatalokban. Takaréka 5,6 millió. Évi 24 ezer lottó. Havi egy-millió körüli a pénzforgalom. Levelek, utalványok, táviratok. Százhatalvan forint átalányért nem kap takarítót, takarít. Nincs világraszóló dolog, de van mindennapos szorgos, pontos munka.

Két példa — tanulságul

Tolna, Távbeszélő Központ Ritt Józsefné szaktársnő tizenöt éve postás. A központban hat kezelő van, két-három éve dolgoznak valamennyien. Gondjaik között a legnagyobb — ez persze nem vonatkozik a huszonnégyórás telefonosokra — az osztott munkaidő. Nyolctól tizenkettőig, kettőtől hatig, de ez így van minden hasonló hivatalnál. Tavaly volt egy „Béke” brigádjuk, aztán az is lassan megszűnt. Indok: senkinek nincs ideje. Pedig a munkát jól végzik, feladatukat ellájták. Nem érzik azt a pluszt, amit a közös versenymozgalom jelent. A havi egy-szeri termelési tanácskozára is nehéz összehozni az embereket. A kollektív szellem, a közösségi élet hiánya miatt nem jön össze a tanácskozás.

Ezt bizonyítja a jaddi példa. Az ötezer lakosú község tíz fős hivatalában most alakítottak a kézbesítők szocialista címért kiadott brigádot. Vállalások: havonta egyszer politikai oktatás, egy óra társadalmi munka. A bázishoz viszonyítva a tő 2, a lottó 10, a takaréka 1 és a képeslap forgalmának 2 száza-

lékos emelése, 10 új Népszavalefizető, pontos, reklamáció nélküli munka. A kézbesítők helyisége otthonos: virágok, képek, világos falak. A rádiót a szakszervezettől kapták. Máté István, a hivatalvezető, fiatal ember, négy éve postás. Bőjtös Gyuri bácsi most vette fel a 2100 forintos hűségjutalmát, több mint harminc éve postás. Jól összeférnek valamennyien. Mint a legfontosabbat mondják: „Összetartó kis kollektíva ez, s ha mindenki úgy jár be, mint második otthonába, jó a hangulat is.”

Felülértékelés

Megegy, műszak. A Garay-brigád talán többet kapott, mint várt. Bronz plakette terjesztették fel őket, de az egész éves munka értékelése, a tmk, a fenntartás, a társadalmi munka, az összedólt pénz, amiből tévékészüléket vettek egy iskolának, az, hogy nemcsak saját politikai nevelésüket szervezték meg, de előadót biztosítottak az egész üzem oktatásához, kicsit még jobban kiemeli őket, ha a négy megyei többi brigádjával hasonlítják össze. A most folyó értékelések során valószínű, ezüst plakette kapnak.

S ha tavaly decemberben nem történik egy nyolc napon túl gyógyuló üzemi baleset, az egész gárda másként számolhatna, várhatna az élizem címet. Pedig elég elavult, zsúfolt az a berendezés, ami ma Tolna megye távbeszélő-hálózatát jelenti. Bár csak jönne a távvalasztás és az ezzel járó gond? Az új technika, a szakemberek átképzése? Csak jöj-jön! — fogadkoznak. — Megtanuljuk, azzal se lesz nehezebb, mint ezekkel az öreg gépekkel. Sőt! S talán ez a szemlélet a siker titka. A ma gondjainak vállalása, megoldása és a bizakodás a jövőben.

Faludi András

Február közepén új munkásszállót és oktatási központot avattak nálunk. Az impozáns, csupa üveg új létesítményt sok szálloda is megirigyelhetné. Az épület, mindhárom szintjén mosdók, zuhanyozók. Öltözők, ételmelegítők, valamint étkezőhelyiség áll a dolgozók rendelkezésére. A földszinti társalgóban modern a bútorzat, televízió, rádió és könyvtár is van. 15 négy ágyas hálósobát és 4 fős betegszobát alakítottak ki emeletenként. A szobákban a bútorzat beépített, szőnyegek, függönyök, dohányzóasztalok teszik otthonossá a légkört. A napi munkából érkező dolgozókat központi fűtés, állandó hidegmeleg víz fogadja. A munkaruhákat külön helyen, öltözőszekrényekbe helyezik el, s egy másik helyen pedig a tiszta, otthoni öltözetet veszik magukra a szekrényekből.

Létesült egy oktatási tanműhely is a 10 méllós beruházás keretében.

Az első beköltöző Kráczek Zoltán a Városi Távközlési Üzem dolgozója. Röviden meginterrjúváltam: „A hálótermek a legszebbek. De jó megoldás a fekete öltöző, a tusoló és a fehér öltöző. Kedves dolognak tartom, hogy minden lakónak külön-külön egy strandpapucs áll rendelkezésére. Nagyon vigyázunk a hotelnek is beillő munkásszállóra. Már meg is választottuk a szállásbizalmiakat.

— Igen, nagyon szép itt! A tanítás is könnyebb lesz. A korszerűbben felszerelt műhelyekben biztosítottuk a szakközépiskolai, távközlés-technikai tanulókat gyakorlati képzését is, — mondotta Huber Kálmán az Igazgatóság műszaki-oktatási ügyintézője.

dr. Pazar Ferenc

Egy VÁROS imeli őket

Derzsényi János

Deák József

Simon László

Benke István

Telkesi László

Vohlmann György

ehát a dunaújvárosiak? — Igen. Tíz-két brigádunk közül talán ők a legeredményesebbek. A munkájuk kiemelkedő, pontosak, minőségi panasz nincs ellenük és a közösségi szellem példás. Derzsényi János brigádvezetőt éppen most helyezték magasabb munkakörbe: elcsúszott Százhalombattán körzetmester. Jó szakember, izig-veig postás, még a műszerész-munka egyik-másik teendőjével is megbirkózik.

Szekeres József, a Fejér megyei Távközlési Üzem műszaki felügyelője és Fehér József szb.-titkár egybehangzóan a dunaújvárosi brigádot ajánlja. Tanulságosnak ígérkezik a beszélgetés, amit négyesben folytatunk a „Szorgalom” brigád vezetőjével.

— Sajnálja otthagyni a szakikat?

— Nagyon! — feleli Derzsényi János. — Tíz éven át, jobban-rosszban együtt voltunk, s ez örök emlék az ember életében.

Hatan kezdték, mi tagadás, kissé idegenkedve, de az első esztendő véget sem ért, már rájöttünk: a brigádmozgalmak nagy erő.

— Önképzés, tanulás, ez volt

az első jelszavunk — emlékezik a brigádvezető. — Minél jobban értünk a munkához, annál könnyebben boldogulunk. Eleinte csak vonalfelvezetői képesítésünk volt. Hároman: Pulai István, Vohlmann György, s én azóta is a brigádba tartozunk. Tőlünk nem vándoroltak máshová, legfeljebb nyugdíjba. És sok fiatal került hozzánk: az átlagéletkor 32 év, pedig most kilencen vagyunk.

— Miért választották a „Szorgalom” nevet?

— Munkásemberek vagyunk, úgy éreztük, ez fejezi ki a legjobban azt, amire szövetkeztünk.

— Kapnak segítséget a szakszervezeti bizottságtól?

A kérdés kissé váratlanul éri beszélgetőpartneremet. Általánoságban persze Szekeres-hívárvárt — és bizonyára másutt is — sok szó esik erről, de kézzelfogható tényeket sorolni körülményesebb. Nem azért, mintha ilyenek nem lennének, még kevésbé azért, mintha a szakszervezeti támogatás csak papíron létezne. Fehér József és Szekeres József hosszasan sorolja, milyen bérézési kérdé-

sekben nyújtanak rendszeres segítséget a brigádoknak, mit tesznek a munkakörülmények javításáért.

S előjában még annyit: nem könnyű a helyzetük. A körzetmesteri brigádok, s az üzem más beosztású dolgozói gyakran bírálják a jelenlegi kettős bérézési rendszer hátrányait. A juttatásokban gyakran az órabérek javára bílen a mérce, holott az lenne a cél, hogy a havidíjas munkavállalók anyagi megbecsülésével erősödjék, szilárduljon, minél inkább terebélyesedjen a törzsgárda. A gyakorlat mégis azt mutatja, hogy az órabérek tulajdonképpen jobban járnak. Ezt sokan igazságtalannak tartják. (E probléma rendezése néhány évvel ezelőtt napirenden volt, az érintett dolgozók küldöttel a jelenlegi helyeselték. A szerk.)

Kiderült: a Fejér megyei Távközlési Üzemben a hat éve végrehajtott átszervezés óta egyszer sem vezettek be létszámot. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy még soha nem volt teljes, hiánytalan a létszám. Körülbelül 40 száza-

lékot tesz ki a törzsgárda, de a munkaerő-vándorlás sajnos nagyon nagy. Új üzemek — s Fejér megyében az iparosítás természetes velejárója a gyárak, fejlődése, bővülése — lámpával keresik a munkást.

— Mindebből az következik — veszi át a szót az szb.-titkár —, hogy nekünk igen sok a tennivalónk: a törzsgárda összefogása, a közösségi szellem erősítése a szakszervezeti mozgalom helyi teendői közül a legfontosabbak közé tartozik.

— Milyen eszközökkel?

A dunaújvárosi brigádvezető válasza: Például a brigádok eredményeinek népszerűsítésével. Azt hiszem, az üzemen mindenki tudja, hogy mi ötezer készülék zavartalan üzemeléséhez teremtjük meg a feltételeket. Azt is elmondják a termelési tanácskozásokon, amivel mi ugyan nem dicsekszünk: a dunaújvárosi üzemektől sűrűn küldenek köszönnölevelet, amelyben elismeréssel írnak munkánkról. Minket mindenki ismer a városban. Hol kábelt szerelünk, hol a legkorszerűbb berendezéseket helyezzük üzembe valamely

vállalatnál. Néha még Fehérvár is segítséget kér tőlünk, ha éppen szorít a határidő, s hiányzik néhány emberük. Jölesik hallani a dicsőítést, amivel a többi brigád elé példaként állítanak minket.

Azt sem szabad elhallgatni a „Szorgalom” brigádról, hogy — híven a dunaújvárosi hagyományhoz — mennyit tesz a város szépítéséért. Derzsényi János és többen a brigádból 45–50 óra ingyenes munkát végeznek: a parkosításban, a dunaújvárosi utcák és terek szépítésében segítenek. Büszkén mutatja a brigádvezető a „Dunaújvárosért” jelvény arany fokozatáról szóló igazolványát.

— A postás-mundér becsülete hajt minket — vélekedik Derzsényi János. — Elfőrdült már, hogy karácsonykor valahol zavar támadt. Senki sem hivatkozott az ünnepre, senki nem vonta ki magát a munka alól: dolgoztunk, amíg csak a hibát el nem hárítottuk.

— Így igaz — helyesel Fehér József. — A dunaújvárosiak erénye ez a kitűnő közösségi szellem, ami őszintén

szólva, nem minden brigádunkra jellemző.

Arról is nevezetesebb, hogy szabad idejünkben sokat olvasnak, s eljárnak a politikai oktatásra, a szabad pártnapokra. Ha pedig úgy hozza a szerencse — igaz, erre ritkán kínálkozik alkalom —, együtt mennek le a Duna-partra: szenvedélyes horgászok! Olykor még a hozzátartozók is ott vannak. Lakoma a parti les: hol paprikás, hol sült kerül a tányérba, legtöbbször a brigádvezető jóvoltából, aki még a halátelek készítésének is avatott mestere.

— Írja meg azt is — fordítja ismét komolyra a szót —, hogy a szakszervezet sokat segít a vállalatok elkészítésénél, meg abban is támogatást ígérték, hogy az illetményruhákat időben megkapjuk. Tudjuk, nem rajtuk múlik, ha késve érkezik.

...A dunaújvárosi „Szorgalom” brigád múlt évi kiemelkedő munkájáért az aranyjelvény várományosa. Derzsényi János brigádvezető tízévi munkájának betetőzése e kiállítás. Érthető, hogy a brigádtagok meghatottan vettek búcsút tőle. S azon se lehet csodálkozni, hogy Derzsényi János százhalombattai körzetmester sokáig visszavágyik majd a „fiúk” közé. Nevük-höz illő a szorgalmuk... Gyapay Dénes

Fiataloknak - fiatalokról

MESTERI MOZGALOM

A teremben feszült csend, a golyóstollak szántják a fehér papírost. Öt leány és fiatal-asszony feje hajlik az asztalok fölé. A hatodik ott ül a zsűri asztalánál és szabatos válaszokat ad a kérdésekre: — Ellenőrizni kell a főpénztárt! — Milyen időközönként? — Havonta! — Mi a kötelessége a hivatalvezetőnek az ellenőrzés alkalmával?

Pillanatnyi szünet. Szalay Sándor, a Budapesti Postaigazgatóság helyettes vezetője, aki egyben a Szakma Ifjú Mestere vizsga zsűrijének elnöke, közbeszól. Lendülettel ad a vizsgázónak, egy kis segítséget, ami után gördülnek tovább a szabatos, kerek válaszok.

Következik Deák Gáborné, a Budapest 70 felvevő szolgálatától.

Elsőként az írásbeli disszertációját védi meg, amit dr. Marcinka Imre, a zsűri tagja „jónak” értékelt. Majd ismét kérdések következnek. Kíváncsi, hogy Deák Gáborné nemcsak a tananyagot, de a gyakorlati munkát is jól ismeri. Ervel, vitatkozik a zsűri tagjaival...

Irtuk le a többiek nevét is: Ali Istváné, Szakó Lászlóné, Hajabács Julianna, Képes Márta és Ranez Géznél késszül fel itt a teremben a „Szakma Ifjú Mestere” kitüntető cím elnyerésére. A kintiekkel, a folyosón drukkolókkal együtt összesen kilencen vizsgáznak postaforgalmi szolgálatból. Kilenc ifjú szakember bizonyítja, hogy szakmai, gyakorlati munkáját példamutatóan végzi, és amellyel magasfokú elméleti ismeretekre tett szert.

Nem akartam jelenlétemmel tovább zavarni a vizsga menetét. Kísérem: Czeizner Mária, a szakszervezeti tanács munkatársa tovább kalauzolt. Hiszen a mai napon és az elkövetkezendőkön nem ez az egyedüli vizsgahely. A negyedik emeleti klubteremben, a „Kiváló Ifjú Szakmunkás” címre pályázók adnak számot felkészültségükről.

Ülök a hátsó sorban és hallgatom a feleleteket. Itt is meggyőző, mint a karikacsapás. Megtanulom többek között, mi fán terem az indi-

tó, átvevő és zárlatközvetítő munka. A huszonegy vizsgázó közül néhány már csak néhány kislányból.

— A neve? — Juhász Éva, a Budapest 4-ből.

— Sikeresen? — Közepesen... — Miért? — Nem jött ki a lépés, drukkoltam...

— Nehéz a vizsga? — Az a rész, amit az ember a gyakorlatban csinál, könnyűnek tűnik. A saját munkakörömből feltett kérdésekre megválasztom. Na, de hát az a cél, hogy a többi munkatérrel is megismerkedjünk.

— Szépen megfogalmazta. Én jeleket adok a feleletére. Éva már nevet: Köszönöm! Bár mindenre így tudnék felelni.

— Milyen segítséget kapott a felkészüléshez? — A hivatalvezető és mindenki segít.

— Nem áll meg a „Kiváló Ifjú Szakmunkás” címmel? — Semmi esetre sem! KISZ-vezetőképző, marxista egyetem, SZIM-vizsga, tisztifeladat szerepel terveim között. De meg ne írja, mert ez talán nagykétségbeesésnek tűnik.

(Kedves Éva! Utólagos elnézésért kérem, hogy mégis megírtam. Gépelés közben döbbentem rá, hogy amit mondtam, egészséges öntudat, ambíció.)

Oláh Marikával, a 66-os hivatalból is szót váltottam.

— Állandó helyettesítő vagyok, s ez nehezíti a felkészülést. Előny volt viszont, hogy mint helyettesítő, sokféle munkahelyi tapasztalatot szereztem. Örülök a vizsgalehetőségnek, szeretek tanulni, de így egymással versenyezve, a címért harcolva még szórakozás is.

„Gongszóra” értem vissza a klubterembe. Az utolsó versenyző: Székely Teréz sportnyelvén szólva az „utolsó köröket róttá”. Feladata: ismertetni a küldemények felszerelését. Remekelt! Ez egyben azt jelentette: a többiekkel együtt „Kiváló Ifjú Szakmunkás” lett.

Igy történt, hogy a legfiatalabbak, azaz a „Kiváló Ifjú Munkás” címért versenyzőket már nem tudtam meglá-

togatni. De úgy tájékoztattak, hogy a hangulat az előzőkre hasonlított.

Még nem fejeztem be! Idéz-ném azt a beszélgetést, amit a vizsgák megkezdése előtt Deicz Gáborral, a Budapesti Postaigazgatóság vezetőjével és Kovács Józseffel, a szakszervezeti tanács titkárával folytattam.

— Mindhárom címért folytatott versengés szerves része a szocialista munkaversenymozgalomnak, s ez már önmagában is nagy haszonnal jár — mondta Deicz Gábor.

— Azon túl, hogy lehetőséget ad a szocialista brigádok ifjú tagjainak képességük kibontakoztatására, segíti a hivatalvezetést, az igazgatóságot. Ebben a nemes versengésben nőtte ki magát sok fiatal vezető. Sorolni tudnám a példákat, hogy az ifjú mesterek, a cím többszörös védői ma hol, milyen fontos reszortban dolgoznak. A versenyek során figyeltünk fel rájuk.

— Persze a mozgalom széleskörű kibontakoztatása anyagi áldozatokkal is járt — jegyezte meg Kovács József.

— A felkészülés munkaidőkiegészítés is jelentett, de ez bőven megtérül...

— Az események azokat igazolták — vette vissza a szót az igazgatóság vezetője —, akik semmilyen mérvű és nagyságú áldozattól nem riadtak vissza. Jó magam is végigjártam már néhány versenyt zsűritagként, vizsgabiztosként. E verseny szárnyakat ad a tanuláshoz. (Érdekes, hogy a meginterjúvált Oláh Marika szavai mennyire meggyeznek Deicz Gáboréval!)

De tanultunk magunk is! A vizsgafeladatok kidolgozása megmozgatta az egész igazgatóságot, az idős és kevésbé idős szakembereket.

— A hivatalvezetők is végigdukolkolják a versenyt — mosolyog Kovács József — és egyenemelyik a „bajusza alatt” elismeri: olyan talpraesetten még ő sem tudott volna válaszolni a kérdésre, mint tanítványa. De komolyra fordítva a szót: jelenleg a SZIM-re való felkészülés, a jelentkezés és eredményesen vizsgázók száma, hivatali ellenőrzéseinknél programnyit.

A tények is ezt bizonyítják. Marton István

saját költségvetéséből szerződött két mérnököt, hogy a jövő postáit segítsék iskolai tanulmányaiban.

A déjtári Major Anna, a somoskőújfalui Baló Judit, a lajosházi Bujdosó Mária, a záhonyi Sasvári László és a gyuláról jött Debreceni Mihály ült le velünk beszélgetni a korrepetálásról. Mindenekelőtt kijelentették: a korrepetálás nemcsak a gyengék segítségét jelenti, hanem a közepesek megerősítését, a jók, a matematikát iránt érdeklődők továbbképzését.

Elmondták, hogy a hetente háromszor összeülő szakkörön a háromszáz ittlakból, felváltva ugyan, de legalább 50-60-an részt vesznek. A diákok „kezdik a feleltetést”, vagyis kérdéseket tesznek fel az előadónak, részben a meg nem értett anyagból, részben őket érdeklő, de a tankönyvben nem is szereplő témákból. Aztán, ha már mindegyikük érti az iskolai feladatot, következnek a gyakorlatok. A szakkörök tagjai nemcsak a segítséget köszönik, hanem dicsérik azt a jó szellemet, ami az előadók és közöltük van. De jónak találják azt is, hogy az itt elhangzó magyarázat sokszor nem azonos az iskolaiat. Így tehát kétfajta megoldással ismerkednek. Debreceni Mihály határozta el: a szakkör hasznára a múlt év végi matematikai jegye felébben eggyel javult...

(V. E.)

UDVARIASSÁG MINDENEKELEŐTT!

A cím ezúttal csak annyiban egyezik, hogy főleg harmadik, sőt még inkább huszon alulakról volt szó azon a beszélgetésen, amelyet a riportert a belföldi és a külföldi inter-központ vezetőivel és néhány beosztottjával folytatott. E sorok írója az utóbbi hetekben — a nyilvánosság előtt — kétszer is „összeakasztotta bajszát” az inter-kezelőkkel. Úgy érezte, hogy néhányuknál a modor és a szolgáltatási készség terén nincs minden rendben. A „hallgattassék meg a másik fél is” elve alapján a szó tehát az érdeklődő. A Helyközi Távközlési Igazgatóság szakszervezeti szobájában vagyunk, házigazdánk Egyed Ernő, a szakszervezeti tanács titkára.

Dr. Káplán Istvánné, a belföldi központ vezetője: Szomorúság fogott el, amikor az újságban rólunk olvastam. Reflektorfényben vagyunk. De az az igazság, hogy a beszélgetésekre ezrelékben érkeznek csupán panaszok. En negyvenben kerültem ide, kezelőként. Meg kell mondanom, akkor minőségileg jobb körülmények között dolgoztunk. Kisebbség forgalommal, kevesebb előfizetővel, jobb állapotú berendezéssel. Ma, napi húsz-huszonkét óra a forgalmunk, s ennek a java lökészerűen, a délelőtti órákban jelentkezik. Hatvanhatsz óra pedig nagy a vándorlás. Tavaly százötven lány és asszony ment el, százötven jött, s az összlétszám négyszázhuszonöt. Hol van már az az idő, amikor csak érettségivel

vettünk fel! Ez pedig befolyással van a nívóra. A fizetés? Nyolc általánossal 1450 forint, érettségivel 1500 a kezdőfizetés. A maximum, amit kolléganőim elérhetnek: 2300 forint. S nézzük csak az újakat. Őket be kell tanítani. Szerintem másfél éves gyakorlat kellene, mielőtt egyáltalán odaülhetnének a géphez. Valahá így is volt, aztán lehettünk a tiz-, majd a tizenhárom évesek. 1967-ben is még három hónapig tanultak a kezdők. Ma? Nyolc hét után odaülnek...

Grulla Klára, a nemzetközi központ vezetője: Nálunk is hasonló a helyzet, de mi megmaradtunk az érettségizettek mellett. Ez természetes, hiszen egy nyelvtudás nem is elég.

A fizetés? A jeles és jó érettségizetteket 1550-nel vesszük fel, mindent egybevetve, nyelvvizsgákkal az elérhető maximum háromezert.

Szilágyi Sándorné: En a két kritikát erősnek tartottam. Esetleg éppen ez piszkálja fel a szimpla előfizetőket. Jobb lett volna magunk között megbeszélni...

Ezen lehet vitatkozni. A tény azonban tény marad, akkor is, ha lenyűgöző az inter-lányok munkája: udvariasság, modortalannak, de még türelmetlennek sem szabad lenniük. Aki idejön, ideül, annak ezt vállalnia kell. De vajon tud-e róla? Vállalja-e?

Etyekfalvi Ferencné, a forgalmi osztály előadója: Ha el-tünődöm, ez valóban emberi követelmény. Erre törekszünk,

de csak szívós, neveléssel jutathatunk előre.

Kovács Erzsébet, belföldi kezelő: A nyolc hét tanulás kevés a kezeléshez. Talán a brigádok segíthetnének. A belföldnél így van. Ha valamelyik lányt megsértik, megbántják, mindjárt beszélünk vele, megmagyarázzuk, hogy a sértés nem neki, hanem a postának (l) szót...

Egyed Ernő: Különbözők a nemzetközi központ a szép, kényelmes, kellemes, új terembe költözött, nincs már fluktuáció. Ami a lányokat, asszonyokat, s az ő megbecsülésüket illeti, nem győzöm eleget hangsúlyozni, hogy ez a két központ az ország, ha úgy világosabb: Magyarország központja. E lányok Magyarországot reprezentálják. S ez feltétlenül meg kell különböztesse őket valamennyi más telefonközponttól. Csak legalább az a női munkásszállásunk már megvolna!

A beszélgetés végén szeretnénk, hogy megnézzük a kezdők oktatási tematikáját. Tizenkét napi előadássorozatban és a vizsgára összeállított és kérdésben van minden a posta általános feladataitól a törlek bejelentéséig, Csupa nélkülözhetetlen, alapfokú tudnivaló. De külön a modorról, az udvariasságról sehol egy szó sem. Mint mondják, ezt minden tőmba külön-külön, újra és újra belevizik. Ez helyes, vajon elegendő-e? Aligha.

Udvariasság nélkül a Magyar Posta nem létezhet!

Firon András

Este az iskolapadban

Ma már a dolgozók nagy része felismerte azt az alapvető igazságot, hogy igazán becsülettel jobbra csak az képes helytállni a munkában, aki tanul. Ezt tapasztaltuk a Posta-forgalmi Technikumi és Szak-középiskolában, ahol a nappali zaj még el sem csitult, de máris megteltek a padosorok az esti tagozatosokkal, vagy ahogy köznapin nyelven mondjuk, a felnőtt diákokkal.

Dr. Szócs Imre szb-titkár, az esti tagozat vezetője, tanárai segítségével a tisztelettel megköszöni a diákokat, akik a munkahelyükön hivatásszerűen is foglalkoznak a munka után tanulni vágyókkal. A segítők megmutatkozik abban, hogy évről évre szép számmal jelentkeznek újabbak tanulni. Természetesen kedvezményt is biztosítanak. Ilyen segítséget jelent vizsgák idején a 15 napos tanulmányi szabadság, de kedvezményben részesülnek a továbbtanulók akkor is, amikor az előadókra mennek. Ha a munkaidejük to-

Jakob Andrásné (Cselekle-számoló Hivatal) ugyancsak a III. b osztály hallgatója. Nem egyedül jár a gimnáziumba, és ezért is ügyel arra, hogy a tanulmányi eredményeivel ne legyen baj. Eddig még nem is fenyegette veszély: 4,2 átlageredménye becsületére válik.

Kedvezmények

Miarczyk Ferencné és Jakob Andrásné személyében nemcsak szorgalmas „diákokat” ismertünk meg, hanem embereket, akik a munkahelyükön hivatásszerűen is foglalkoznak a munka után tanulni vágyókkal. A segítők megmutatkozik abban, hogy évről évre szép számmal jelentkeznek újabbak tanulni. Természetesen kedvezményt is biztosítanak. Ilyen segítséget jelent vizsgák idején a 15 napos tanulmányi szabadság, de kedvezményben részesülnek a továbbtanulók akkor is, amikor az előadókra mennek. Ha a munkaidejük to-

Beszédes számok

— Eppen azért, mert egyre nagyobb feladatok hárulnak a postás dolgozókra — válaszolja Szócs Imre magától értetődően —, örvendek, hogy egyre több fiatal és régi törzsgárdatag érzi szükségét a tanulásnak. Amióta esti és levelező fokon megindult nálunk a felnőttképzés, közel kétezren érettségiztek, ezen az estin, hétszázan pedig a levelező tagozaton. A nálunk végzett hallgatók kellő körülményekkel, udvariassággal és szakudással végzik munkájukat.

A segítség

A késő estebe nyúló beszélgetés során kitért: ahol a munkahelyi vezetők kellő figyelmet fordítanak a továbbtanulóira, segítik egyengetni a tanulási göröngyös útját, ott az eredmény is jó. Ilyen munkahely a Budapest 62-es, 70-es, 72-es hivatalok. Vidékről — Debrecenből, Salgótarjánból és Nyíregyházáról — is sokan járnak ide tanulni.

Egy intézmény tevékenységéről akkor rajzolódik ki a valós kép, ha meghallgatjuk a jelenlévő tanulókat. Miarczyk Ferencné, a Posta Díjlesztő Hivatalban dolgozik.

— Húsz éves törzsgárdatagnak számítottam, és most a III. b osztályba járok. Hogy miért, most szántam rá magam? Kérdezték már sokan. Szerintem tanulni soha sem késő.

A legjobb szakmunkástanulók

E döntőn részt vevő postás-tanulóknak a vezérigazgatóság összesen 25 000 forint jutalmat adott, amely szerint az I. helyezett 1200, a II. 1000 és a III. helyezett 800 forintot kapott. E helyezett tanulók szakoktatóit, szaktanárait is pénzjutalomban részesítették. Továbbá a szakmunkástanuló országos verseny eredményhirdető ünnepségén a munkügyi miniszter az I. helyezettnek a Szakmunkástanuló aranyjelvényt, díszoklevelet és 1500 forint jutalmat, a II. helyezettnek a Szakmunkástanuló ezüstjelvényt, díszoklevelet és 1000 forint pénzjutalmat, a III. helyezettnek pedig a Szakmunkástanuló bronzjelvényt, díszoklevelet és 800 forint pénzjutalmat adott. Hasonló jutalomban részesültek a helyezett tanulók szakoktatói, szaktanárai is. (sz-gy)

Abrankó Endre

HAIHOZ jön a tudás

A Cházár András utcában, a két budapesti postás középiskolák közös kollégiumában találkoztam a Művelődési Központ egyik kihelyezett szak-körének tagjaival.

Az köztudott, hogy előadásokat nemcsak a Benczúr utcában tartanak, hanem éppen a résztvevők kényelmére, a helyszínre, a munkahelyekre, a klubokba is elmennek a központi előadók. Különösen sok segítséget kapnak a diákok: a Postaforgalmi Szakközépiskolában márciusban négy előadást tartottak részükre, hallgatók az időjárás szerepéről, a civilizált ember betegségeiről, az idegrendszerrel és a káros szenvedélyekről. A távközlési technikumban — talán mert ott a fiúk vannak többségben — főleg külpolitikai témájú előadások hangzottak el.

Ismeretterjesztés külpolitikától a zenéig

De megjelennék az előadók a kollégiumban is. Bikkés Ágnes nevelő tanár: Vidéki kollégistáink jó része kisebb ismeretanyaggal érkezik a fővárosba, mint amennyivel a budapesti hasonló korúak rendelkeznek. S hogy az érettségire mégis elérik idevalósi társaságukat, a tantervben szereplő, de őszöl megindul a matematikai szakkör. Ez a jól hangzó elnevezés korrepetálást takar. A Művelődési Központ

vasárnap délutántólként hang-lemezzel illusztrált zenetörténeti előadásokat hallgatnak, a másodikok a történelemmel foglalkoznak, a harmadikok a képzőművészettel, míg a matúra előtt állóknak szóló minden előadás más tudomány- és művészeti ágba ad betekintést. Sőt a posta jövődől forgalmistái, technikusai, mérnökei meghívást kapnak a Művelődési Központ egyéb rendezvényeire is, különösen az operaismereteket szeretik, amelyeknek keretében zenekar énekesek segítik az előadót, hogy a diákok megszeressék a zenét.

Matematika szakkör

A matematika a két középiskola diákjainak „mindennapi kenyere”. A technikum növendékeinél ez érthető, hiszen számos tárgy, például az elektrotechnika, az elektrodinamika a matematikára épül. Azt már sokan vitatják, hogy a forgalmista lányoknak miért kell e tudományból ilyen „nagy kanállal” enni, de hiába a berzenkedés, ha a tantervben szerepel — meg kell tanulniok.

A múlt tanévben még csak a felsőfokú technikum néhány hallgatója, társadalmi munkában, segítette a kisebb társaságokat, de őszöl megindul a matematikai szakkör. Ez a jól hangzó elnevezés korrepetálást takar. A Művelődési Központ

Többet tudó családanyák

Nincs benne semmi rendkívüli, első pillanatban mégis meglepő: a posta oktatási központ statisztikája szerint a tanulók 80 százaléka nő. Ez nem is olyan rendkívüli, hiszen a postai alkalmazottak többsége mégis nő.

Meglepő mégis, különösen a nők vállán nyugvó terhek ismeretében. Hogyan állnak helyt a nők a tanulásban — erről beszélgettünk Szokolánni Tiborral, a Posta Oktatási Központ vezetőjével.

— Előljáróban egy kis statisztikát: az 1968—70. évi levelező tiszti tanfolyamra összesen 93-an jártak, közülük 63-an nők. A 63 nőből 56 férjezett, 21-nek egy, 8-nak kettő, egynek három és egynek négy gyermeke van. A helytállásra választ ad a következő két számadat: a tanfolyam átlaga 4 volt, a nőké 4,2.

— A következő, az 1969—71. évi tanfolyam 107 létszámú volt, 71 nő, közülük 56 férjezett. Egygyermekes 33, kétgyermekes 8, háromgyermekes 2. Itt az átlag másképpen alakult: a tanfolyamé 4,06, a nőké 4,01 volt. Az 1970—72. évi 107 főnyi létszámú 82 a nő, 60-an férjezetek. 32 egygyermekes, 15 kétgyermekes és egy háromgyermekes van közöttük. A 4.3-es tanfolyamátlag mellett a nők 0.1-del maradtak le.

A statisztika — mint általában — sok mindent mutat, sok mindent el is takar. Érdekes lenne közelebbről megismer-

kedni néhány asszony körülményeivel, tanulási eredményeivel.

— A jó példák után nem sokat kell kutatnunk — válaszol az igazgató. — Itt van Forró Istvánné, a Távbeszélő Igazgatóság Krisztina üzemi-üzleti elnöke. Tudjuk, munkahelyén is elégedettek vele. A tanfolyamon 4.1-es átlagot ért el, emellett tanfolyambizalmi, munkahelyén szintén szakszervezeti tisztséget visel. A felsorolt tények jelentőségét aláhúzza, hogy Forró né családjában is, tehát elég sok kötelezettséggel kell megbirkóznia, de úgy látszik, sikerült neki.

— Vagy itt van Szűcs Tamárné, kazincbarcikai hírlapcsoportvezető, egygyermekes családjában. Tanulmányi eredménye végig jeles, pedig nem is egészen egészséges.

— És még egy példa, a kétgyermekes Lódró Jánosné, aki a Szegedi Postaigazgatóság számviteli igazgatóságán pénztárszámadás-felülvizsgáló. A második félévet szintén jelesen végezte. A konferencián rendszeresen részt vesz.

Milyen elfoglaltságot jelent a levelező tanfolyamon való részvétel?

— A konferenciák havi egy alkalommal három napot vesznek igénybe. Megítélésem szerint a lelkiismeretes felkészülés heti 8—10 órai munkát követel. Tanulmányi szabadságot nem vehetnek igénybe, mun-

kaidőkezdve nem jár „elutazásuk” csak a konferenciára van.

— A levelező tanfolyam 1971 óta szakosított, hét konferenciacsoportból háromnak a tantervében kevesebb forgalmi képzés szerepel, ezen a központi hivatalok dolgozói vesznek részt.

Milyen személyes benyomásai vannak az igazgatónak a tanfolyamon résztvevő nők szorgalmáról, helytállásáról?

— Magam is tanítok, természetesen nőket is, és általánosítható tapasztalatom, hogy jóval szorgalmasabbak, kitartóbbak, mint a férfiak.

— Hogy ez minek tulajdonítható, ezt gyakran kérdezik. Talán annak, hogy azonos elismerésért a nőknek a férfiaknál sokkal többet kell produkálniuk. Nem árulok el titkot, amikor arról beszéllek, hogy a téves nézetek, az előítéletek még mindig léteznek, hatnak. Nemcsak a férfiak, hanem, sajnos, a nők körében is, különösen a vezető beosztásúak tekintetében. Egy női vezető sokkal inkább reflektorfényben végzi munkáját, mint egy férfi, és sok akadályt kell sikerrel vennie ahhoz, hogy elfogadtassa magát. Gondolom, ennek is tulajdonítható — ha nem is tudatos ez —, a példás helytállás. A szorgalom — hamisulva befejezésül Szokolánni Tibor.

Lukács Mária

Mindennapos szükséglet az agitáció

A témát lassacskán már folytatásonként közzéljük. De az élet veti fel egyre sokoldalúbban, a vele dolgozók már az árnyalatait is kutatják. Jó értelemben vett szakmává válik az agitáció és propaganda. Legutóbb Pécssett, a területi bizottság mb.-titkárával, Szépe Lőrincel beszélgettem e témáról. Mindenke-előtt a taggyűlések hangulatáról, a bátor szókimondásról tájékoztatott, majd hozzátette: Természetesen mindehhez hozzáfűzte a tagság körében folytatott egyéni agitáció...

— Kik agitáltak és milyen céllal?

— Többek között én is! — felelte. — A területi bizottság tagjai, a szakszervezeti titkárok. S a cél az emberek véleményének kiderítése, őszinte kapcsolatteremtés, a mozgalmi problémák elvtársias megbeszélése.

— Mindez kissé elvontan hangzik...

— Akkor megmagyarázom! — dörzsölte meg a homlokát Szépe Lőrinc. — Abból indultunk ki, amit a SZOT elnökségének határozata, az agitációs és propagandamunka továbbfejlesztéséről mond ki, nevezetesen: a gazdaságirányítási rendszer magyarázata, valamint a IV. ötéves terv indítása, a kongresszusunk határozatának ismertetése, a szakszervezetünk növekvő szerepe jó talajt és lehetőséget adott az agitátoroknak, propagandistáknak. Keressük a lehetőséget annak, hogy a kez-

deti lendület ne lanyhuljon. Így jutottunk el az állandó és rendszeres egyéni propagandához, az egyes emberhez, a szakszervezet tagjához.

— Ahogy én ismerem a lehetőségeket, ez nem is a legkönnyebb.

— Nem bizony. De le kell tenni a tollat az íróasztalra és el kell menni vidékre, a felpörögőhelyekre, kézbesítőkhoz, távirádásokhoz, gépkocsivezetőkhoz. Vitakozni, információkat szerezni és adni, megszerezni és „nyersek” ... Így fogalmaztam ezt meg magamnak — mondja Szépe Lőrinc. — Nyers, kozmetikázatlan információhoz jutni és közvetlen hangulati hatásokat mérni! Ez változtatja meg az agitáció feltételeit, ez teszi még előbbé a mozgalmat.

— Ezek a tartalmi keretek. De mi a területi tanács sajátos módszere?

— Jobban szeretném, ha erről nemcsak én, de a terület szakmai ismerője és „reszortosa”, a kulturális, agitációs és propaganda bizottság vezetője, Máramaros Miklósné is beszélné.

Igy történt. A fiatalasszony nemcsak fordulatot, de lendületet is adott közös témáinknak! Szerintem — mondta — a legteljesebb mértékben helytálló a SZOT-elnökség határozatának az a megállapítása, hogy megteremtődtek a mozgalomban az agitáció tartalmi keretei és gyarapodott az eszközök száma. Terveinket a 719 választott tisztségviselőre

és a múlt választások alkalmával megszilárdult bizalmi-hálózatra építjük. Lényeges a szerepe a bizalmi tanfolyamoknak, ahol az agitációs és propagandamunka munióját adjuk át azoknak, akik a legtöbbet tehetnek, akiknek személye egyben a siker biztosítója.

— Az 1971—72. évi oktatási tervbe beépítettük e tanfolyamokat — veszi vissza a szót Szépe Lőrinc. — Pécssett például havonként több mint hetven bizalmi, 2 óras foglalkozáson vesz részt.

— S vidéken?

— Ugyanígy megtartják havonként. Természetesen kevesebb résztvevővel.

— Mi a napirend?

— Szakszervezeti bizottsági titkárok, valamint vezető gazdasági szakemberek tartják a vitáitokat a legaktuálisabb témákról. Egyre élénkebb a bizalmi megnyilvánulása, aktívabban végzik munkájukat.

— De meg kell említeni az előforduló hibákat is! — szól közbe Máramaros Miklósné. — A tanfolyam még nem minden! Amellett szükséges, hogy a szakszervezeti bizottságok folyamatosan lássák el feladatokkal a bizalmiakat. Ez még döcög egy-két helyen. Előfordul, hogy a bizalmiak egy teljes hónapra át munkára nélkül maradnak.

— Szó esett a jobb tárgyi feltételekről...

— Igen! A legfontosabb a SZOT-elnökségi határozat ismerete. Egy bizottsági ülésen elemeztük a határozatot, s megállapodtunk: kidolgozzuk annak végrehajtási tervét, figyelembe véve a területi tanács adottságait, lehetőségeit. E tervet területi tanácsülés elé visszük májusban, vagy júniusban. A területi tanács 39 tagja patronál egy-egy alapszervezetet. A tanácsok látogatják a tanfolyamokat, figyelemmel kísérik az oktatási terv végrehajtását.

— A patronálómunka nagy lehetőséget nyújt a személyes agitációra is. — jegyezte meg Szépe Lőrinc. — Ezentúl építeni akarunk a szocialista brigádok erejére. Keressük azt a formát, amelyben a szocialista brigádvezetőket is elsőkézből tájékoztatjuk. Nagyon jó és megszilárduló példákat tudok már most mondani. A Pécs 1 postahivatalban működő „Martos Flóra” brigádban — ahol kizárólag nők tevékenykednek — a jobb tájékoztatás, tájékozódás érdekében naponta sajtófőlörlát tartanak. Megbiznak egy-egy tagot a pirosbetűs ünnepek történelmi hátterének a feldolgozásával. Valóságos tanulmányokat készítenek április 4-ről, vagy november 7-ről. Komlón „Május 1.” kézbesítő brigádnál szintén magasfokú az informálódás. Szeretnénk ezen brigádok tapasztalatait, módszereit összegyűjteni és továbbadni.

Máramarosiné folytatja a felsorolást: Tervbe vettük, hogy a jövőben a postásokat jobban bevonjuk a községek társadalmi életébe. Ha vidéken járunk, beszélünk az emberekkel, sőt felkeressük a tanácsok és pártszervezetek vezetőit is. Jobban kihasználódó tárgyi feltételek között tartjuk számon a sajtót. Elsősorban a negyedévenként megjelenő Igazgatósági Híradóra gondolunk. Ebben nagyobb teret szentelünk a mozgalmi tájékoztatásnak. Van ahol kitűnő szerkesztők a faliújságot. A szerkesztők tapasztalateseréjét is el tudnánk képzelni...

— Egy szó, mint száz — fejezte be a beszélgetést Szépe Lőrinc — van mit tennünk az agitáció és propaganda terén. Munkánkat megkönnyíti a tény, hogy a közfigyelem mind nagyobb mértékben fordul egyre inkább létszükségletté válik.

Miért kevés a javaslat?

A legutóbbi egy-két hónap alatt sok hivatalban, üzemben teremődött alkalom munkáertekezletre, tanácskozásra. Mi is a helyzet például a munkára, annak minőségének javítására vonatkozó észrevételekkel, javaslatokkal, bírálatokkal?

Általános tapasztalat, hogy igen, meghallgatják. Viszont nagyon kevés a munkára, a postai szolgáltatások minőségének javítására, a munka jobb megszervezésére irányuló észrevétel, és e kevés javaslat is többnyire süket fülekre talál. Vajon miért? Ha a vezetők őszintén ismertnék a meglevő gondokat, nehézségeket, azokat megosztanák a dolgozókkal, akkor nem maradnának magukra. A vezetők, beosztottak szorosabb kapcsolatban lennének a dolgozókkal. A postás Szocialista Brigádvezetők Országos Tanácskozásán is, mert az tény: a brigádokban levő energia közel sincsen hasznosítva. A munkahelyi demokrácia is csak úgy érvényesülhet, ha az értelmes javaslatokat megismerik, megvalósítják, a bírált körülményeket lehetőség szerint megváltoztatják. Nincs lehangoltság annál, ha a dolgozó egy-egy jó ötlete bekerül az észrevételek, javaslatok naplójába, elismerik azok jogosságát — csak éppen nem történik semmi.

Hatvan pályaudvari hivatal dolgozói például évek óta észrevételezik: áldatlan az állapot, ahogy a 420-as jegyzékek menet Hatvan és Kál között közlekedik. Sok az anyag (40—50 csomag és ugyanennyi zsák), hely viszont nincs. Legtöbbször a mellékhelyiségekbe is csomagot raknak. A vonathoz állítólág poggyászkocsit nem lehet kapcsolni! Ilyen körülmények között nem tudják szabályosan kezelni a küldeményeket, sok a törés stb. Megoldódna a probléma, ha a menetet köztúra terelnék. A legutóbbi műszaki-forgalmi konferencián Dobai Lukács, a Miskolc 1. hivatal vezetője elmondta: Encs és Kazincbarcika irányába nem megfelelőek a távbeszélő összeköttetések. Javasolta: kapcsolják át a góchelyeket, s akkor nagymértékben lehet javítani a két helység távbeszélőszolgálatát. Várjuk a Miskolci Postaigazgatóság intézkedését!

Aszód postahivatalnál a távbeszélőkezelők kifogásolták: sok a felesleges statisztika. Az érkezett és átmenő beszélgetéseket például negyedévenként rendszeresen mérniük és számolniuk kell. Zádor János, a távbeszélő hivatalszolgálat vezetője 1971 szeptemberében továbbbontotta újítási javaslatát, melynek lényege: elegendő, ha évente csak kétszer, februárban és augusztusban készítenek adatgyűjtést. A mai napig nem kapott választ!

Több termelési tanácskozáson elhangzott: növekszik a kézbesítők helyettesítésének gondja, nincs megfelelő tartaléklétszám. Betegség, szabadság esetén a járatok összevonása terhes, a pluszmunka díjazása nincs rendezve. A gyakorlati igazgatóságoként eltérő, van, ahol helyettesítési díjat, van, ahol túlórást, s előfordul az is — ha a hivatalvezető nem járja a bürokrácia útvesztőit —, hogy semmit nem fizetnek. A következő szolgálatzsinat, és a jogos panaszok tömege. Pedig van jó módszer is. Például a Budapesti Postaigazgatóságé, ahol 60. — Ft-ban állapították meg, összevonás esetén, egy kézbesítőkörzet helyettesítési átalányát. Ideje volna egyesíteni szabályozni e problémát. Nem állítjuk, hogy ezzel a helyettesítés minden gondja megoldódik, de bizonyára javítana a helyzeten. Annál is inkább szükséges volna a mielőbbi rendezés, mivel szakszervezetünk központi vezetősége 1971. december 14-i ülésén határozatot hozott: járásösszevonások esetén a külön díjazást a budapesti rendszer alapján, országosan is ki kell terjeszteni!

A dolgozók tudják legjobban, hol lehetne egy felesleges mozdulatot elhagyni, hol vannak használaton kívüli eszközök, áramkörök, a gépkocsival hogyan lehet egy felesleges fuvart megtakarítani; hol van szükség erősítésre, s hol lazák a követelmények. Sátorlajújhely postahivatalban például nem várják meg a soron következő termelési tanácskozást. A felmerült nehézségeket a hivatalvezető menet közben beszéli meg a dolgozókkal. Legutóbb a távbeszélőkezelők észrevétele alapján a munkaidőbeosztást a forgalom alakulásához igazították.

Az MSZMP Központi Bizottsága az elmúlt év december 1-i határozata alapján a munka- és üzemszervezést a szocialista munkaverseny-mozgalom szerves részeként, tömegméretűvé kell kibontakoztatni. Jól szervezett munka nélkül nem képzelhető el eredményes munkaverseny. S végtére, mit bírnak, javasolnak, igényelnek a postás dolgozók? Azt, ami meghiúsítja, akadályozza a folyamatos, pontos, rendes, fegyelmezett munkát.

Barta Miklós

Segítjük a nagycsaládosokat

Szakszervezetünk IX. kongresszusának határozata kimondja: a posta és a szakszervezet együttes feladata, hogy az eddigiekénél is fokozottabban gondoskodjanak a gyermekeiket egyedül nevelő szülőkről és a nagycsaládosokról, segítsék gondjaik megoldását.

Azt, hogy az életben menni a törődés, hogyan igyekeznék könnyíteni a nagycsaládosokon és a gyermekeiket egyedül nevelőkön, a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsánál igyekeztünk megtenni.

Az átgondolt, módszeres munka alapja a jó felmérés. A Szakszervezeti Tanács közvetlenül kell hogy törődjék a Távbeszélő Igazgatóság dolgozóival. Harminegy nagycsaládos és harminchat egyedülálló szülő tartanak nyilván. Azt is pontosan tudják, hogy a nagycsaládosok közül egynek-egynek 7, illetve 5 gyereke van, öt családban van 4 gyerek, három pedig 24 családban. Az egyedülállók közül egy gyereke van 24-nek és nyolc olyan dolgozójuk van, aki egyedül nevel két gyermeket. A felsoroltakkal való törődés gondját tetézi, hogy ez a Szakszervezeti Tanács felül a lakásépítési kölcsönök, segélyek elosztásáért, s mint látni fogjuk, ebben is természetesen tevékenykedni van az igénylők szociális helyzetére.

Elsőször az osztatlan örömet és nagy meglepetést kiváltó, idén kezdett akcióról kell beszámolni. Mint ismeretes, a postánál szeptemberben első ízben a nagycsaládosok valamennyien segítséget kaptak gyermekeik iskolaévének megkezdéséhez. A Távbeszélő Igazgatóságon 57 600 forintot osztottak ki, amelyet fele-fele arányban központi alaptól, illetve saját erőből biztosítottak. Azok a családok, ahol a fejenkénti havi jövedelem ezer forint alatt van, gyermekenként 400 forint nagycsaládos, illetőleg egyedülálló-segélyt kaptak.

A gyermekek iskolai beirattása előtt a felszerelés, a tananyagvásárlás, a ruhátár pótlása augusztusban terheli a családok költségvetését. Szeptemberben az addig „megkoptatott” beruházásokat pótolja a segély. Azt szeretnék a szülők — s ez nyilván figyelembe vehető, teljesíthető óhaj —, hogy jövőre augusztusban fizessék ki ezt a pénzt.

Magától értetődik, hogy a törődés nem merül ki az egyszerű segélyben.

Bár az Igazgatóság nem dúlakodik óvodai férőhelyekben, az említett kategóriákban nincs megoldatlan kérdés. A saját épületben levő óvoda mellett sokat segített, hogy már a Gorkij fasorban levő központi óvodába is be tudnak utalni kicsinyeket.

Általában is van olyan törekvés, hogy a régi, megbízható postások gyermekei folytassák édesapjuk, édesanyjuk hivatását s jöjjenek a postához dolgozni. Az egyedülálló és a nagycsaládosok gyermekeit külön is hívják, iskoláik befejezte után biztosítják nekik a munkaalkatat. Szép példája ennek a törődésnek, hogy — bár nem nagycsaládról volt szó — segítettek és segítik egyik volt régi dolgozójuk árváját. Amikor a postás törzsgárdához tartozó édesanya meghalt, azonnal kétezer forint rendkívüli segélyt utaltak ki gimnazista kislányának, illetőleg az özvegy édesapjának. Megígérték, a jövőben is figyelik, segítik a kislány tanulását, ha érettségizett, biztosított a helye a postán.

A segélyek szétosztásánál általában is tekintettel vannak a nagycsaládosokra és a gyermekeiket egyedül nevelőkre, a szociális keretből egyéni elbírálas alapján nekik juttatnak először. Van olyan család, amelyik egy évben kétszer is kapott ilyen külön támogatást.

Segít a családok problémáin az a lakáskölcsön, amit — mint köztudott — 120 ezer forintig vehetnek igénybe a dol-

gozók. Igen ám, de éppen a nagycsaládosoknak és a gyermeküket egyedül nevelőknek, tehát a legrosszabb szociális helyzetben levőknek, sokszor az a 20—30 ezer forint se áll rendelkezésre, amivel egyáltalán el lehet indulni.

A jobbiban példákkal, számokkal, intézkedésekkel lehetne jellemezni valamilyen helyzetet. Erthető, hogy a „gondoskodás” szót is le kellett fordítani a segélyösszegek számadatainak, az óvodai férőhelyeknek nem vagy a lakáskölcsönöknek a nyelvére. Az, hogy mindezek vannak, hogy még fontosabb dologról tanúskodik: arról a közszellemről, ami áthatja a Szakszervezeti Tanács munkáját. Arról, hogy az említettekben, s ezen túl az élet mindennapi gyakorlatában valóságos ez a gondoskodás. Hogy nemcsak papíron tartják nyilván, kinek van nagy családja, hányan küszködnek egyedül a gyermeknevelés, a családban sem egyszerű pedagógiai és anyagi gondjaival. A nyilvántartáson túl, mindennapos az „odafigyelés”, a törődés.

S ennek két nagy eredménye van. Erzik a nagycsaládosok, az egyedülállók, hogy könnyíteni akarnak rajtuk és ez nekik nagyon jó. Ugyanakkor ragaszkodnak a postához, ahhoz a szervhez, amelyik részt vállal gondjaikban, a leghűsebb dolgozóikká, a törzsgárda tagjaivá válnak. Így az egyéni gondokkal való törődés a közérdek szolgálatja is.

(Faludi)

Nyugalomba vonulók ünneplése

Február 14-én a Postavezérigazgatóságon hagyományos bensőséges ünnepség keretében búcsúztatták a nyugalomba vonuló, több évtizedes becsületes postai munkát végző dolgozóinkat. Az ünnepségen megjelent Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtítkára is. Horn Dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a posta vezérigazgatója meghatódtan mondott üdvözlő szavai után kitüntetésekkel adott át a dolgozóknak.

A Munka Erdemrend arany fokozatát kapta Várkonyi János, a Központi Kábelüzem dolgozója.

A Munka Erdemrend ezüst fokozata kitüntetés kapták: dr. Benkő József (Vig.), Endrő-

dy Sándor (Bu-vig.), Török József (Szegedi Postaigazgatóság).

A Munka Erdemrend bronz fokozatát kapták: Bánhegyi József (Kábelüzem), Csőregi Ilona (Vig.), Dudás Béla (Bp. Táv. Ig. mikroállomás), Héizinger Ferenc (Zalaapát), Hidvégi Vilmos (Debreceni Postaigazgatóság), Hollósi Gyula (Bp. Táv. Ig.), Király Gyula (Vig.), Lakos János (Bé-késcsaba Távközl. Üzem).

Ezenkívül 25 nyugalomba vonuló kapott Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést, miniszteri, illetve vezérigazgatói dícséretet, elismerést.

Az ünnepség baráti beszélgetéssel ért véget.

M. I.

Kalózkodás — kisasszonnyal

A Vidám Színpad egyetlen politikai kabaréja, éppen ezért volt feltűnő, hogy Kolozsvári Grandpierre Emil műve nyomán három felvonásost tűzött műsorára a színház tisztelt vezetősége. Ceglédi Annával és Plank Máriával a Budapesti Postaigazgatóság dolgozóival néztük meg a Kalózkisasszonyt. A „finálé” után nagy tömeg a ruhátárban. Félre vultunk véleményesére.

— Voltak már itt?
— Nem, soha!
— Olvastak már Kolozsvári Grandpierre Emiltől valamit?

— Hogyne — mondja Plank Mária. — Legutóbb például a Nők apróban c. könyvet. Ez a műve nem a legszínvonalasabbak közé tartozik. S a színdarab valahogy olyan vásári, túlzásokkal teli. No mondhatná bárki, hogy a karikatúra is túlzás, de nem erre gondolok.

— Hanem mire?

— Arra, hogy egy fiatal lány ilyen módon, ilyen körülmények között csak az életét elszakadva alakíthat ki helyzetet. A szereplők is túloznak.

— Tehát nem úgy nézték a színdarabot, mint egy bohózatot?

— Lehet, hogy az írónak bohózat volt az eredeti célja, de lehet, hogy az író, lehet, hogy a rendező magyarul elpuszkázta. Csala Zsuzsa szobalányán például nevettem, de csak az elején. Később, már túlzásba vitte az álmatságát.

Mielőtt kivennék kabátjukat, még egy kérdést: Olvastak a lapokban a darabban kapcsolatos kritikát?

— Nem, nem olvastunk! Vannak véletlenek, amikor a nézők és a kritikusok véleménye egybe vág...

R. K.-né

SZADIZMUS!

A szadista naturalizmusnak vannak támogatói köréi hazánkban és külföldön egyaránt. De a nagy tömeg, s az átlag mozinéző nem szimpatizál az ilyen „művészi” csudaszavakkal. Pedig hát akár tetszik, akár nem, van egy Jancsó Miklósunk, akinek még pénz is adnak szadista hajlamainak kifejtésére. Az Égi bárány című film vetítése során bizony sokan emelgették a szemöldöküket ott a mozi, főleg, amikor Jancsó levetkőztet anyaszült meztelenre egy kislányt, s középkori kínzásoknak „vetette alá”. Most újabb művel rukolt elő: Még kér a nép című filmmel. A hivatásos kritikusok véleménye persze megoszlik, de a legtöbb írástudó „megmagyarázza” a mozinézőnek, hogy a szadizmus nem is szadizmus, a pornográfia nem is pornográfia, egyszóval más szemüveget kell felvenni, ha egy Jancsó filmet nézünk. De hol kapható az ilyen szemüveg? Meg aztán kinek kell az ilyen szemüveg? S egyáltalán a szadista kultúrpolitikanak szüksége van az ilyen filmekre? Talán nem is Jancsó a ludas, hanem azok, akik az ilyen filmeknek nevezett borzalmaknak lehetőséget és pénzt biztosítanak, a mi pénzünket! (By)

Műszaki érdekességek

Ember legyen a talpán, aki akarja ismerni magát a forgalomban levő tranzisztor-szingelben, pedig hát a műszaki területen tisztában kell lenni a különböző típusúak tulajdonságaival. Magyar Béla: Tranzisztor-atlasz című könyvével segít az eligazodásban, hiszen a mű tartalmazza valamennyi számottevő európai gyár, a Szovjetunióban gyártott, továbbá az amerikai és japán gyártmányú tranzisztor-típusok főbb adatait. Ezen túl a nálunk is gyártott, vagy gyártásra kerülő típusokat is megismerhetjük.

Az áramkörök tervezése körül érinti a posta műszaki területét. Bizony nem egy esetben a tervezőnek kell a legmegfontaltabb megoldást kiválasztania. Ezért az áramkör-tervezést a kompromisszum-kötés jellemzi. J. D. Long: Korszerű elektronikus áram-

körök tervezése c. könyv elsősorban a kezdő áramkör-tervezőknek íródott, de szől a gyakorlott mérnököknek is.

Gyurkovics—Nozdovicsky: Tv-zsebkönyv című érdekes könyvhöz mellékeltek külön táblákban a legújabb tv-készülékek műszaki rajzait is. A szerzők célja: gyakorlati szakembereknek és amatőröknek egy olyan adattárat állítsanak össze, amely segít a különböző problémák megoldásán. Céljukat elérték.

Igaz, lassan vége a fűtési szezonnak, de a téma nagyon is aktuális, így például az olajjal való fűtés. Pribék Pál: Olajfűtés tervezése, kivitelezése, karbantartása c. könyv kisebb és nagyobb megoldásokhoz ad tanácsot. (A Műszaki Könyvkiadó által gondozott művek kaphatók: Bp. VII., Lenin körút 7. Műszaki Könyvesboltban. B.)

Brigádelet — rólunk

A 3. számú kiadvány 10. oldalán, „A tervekre épüljenek a vállalkások a szolgáltatásban is” cím alatt riport jelent meg a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság szocialista brigádvezetőinek tanácskozásáról, illetve az ott felmerült problémákról, eredményekről és gondokról. Tény, hogy az igazgatóság vezetői a szocialista brigádokkal való kapcsolatot rendszeressé tették, s együttműködve a szakszervezeti tanácsal segítik a brigádok munkáját, az akadályok elhárítását, vagy éppen a naplók pontos, szakszerű vezetését. A Krisztina Távbeszélő Üzem brigádjai is a feladatokhoz igazítják vállalkozásukat. A kulturális jellegű, a szocialista életforma kialakítására irányuló elgondolások viszont nem mindig kezelhetőek.

Ezenkívül még sok érdekes cikket tartalmaz a szocialista brigádok újságja. A vezércikk arra hívja fel a figyelmet, hogy a szocialista brigádmozgalomnak a jövőben magasabb fokot kell a feladatokat elvégezniük. Külön cikk említi meg, egy tartalmas napló mondanivalóját. Egy riportban az újságíró választ ad arra, hogy egy szocialista brigádban mi is jelenti az összetartó köteleket, a jó kollektív szellemet.

Köztudott, a javítóüzem dolgozóinak feladata biztosítani, hogy az ország információs gépezete, a „rendelkezésre álló adathordozók” zavartalanul működjenek. S ennek a feladatuknak nagy közmegelegedésre tesznek eleget. A kérdés: vajon a szívükön viselik-e a belső tájékoztatást is?

Az első benyomás kedvező: az irodaépület előtt ott áll a hatalmas munkaeredményeket értékelő tábla. Rajta az üzemekre, majd brigádokra bontott értékelés, az egyéni teljesítmények megjelölésével. A szemlélő — még akkor is, ha idegen — hamar eligazodhat a számsorokon.

Az üzemrészeken szembeötlő: mindenhol ott a „házi használatú” versenytábla, a crossbarosok, a szállodai központszerelők, az alkatrészműhely dolgozóinak munkaverseny-értékelésével. Mindenki, szinte napról napra tájékozódhat.

Találtam „Újtáji híradót” is. Ebből megtudtam, hogy 1971. évben az újtájiak nyomán több mint 4 ezer munkaórát takarítottak meg. Az egyik szocialista brigádvezető egy év alatt öt jelentős újtást nyújtott be és mind az ötöt elfogadták.

Tehát, ha a látogató a külsőségekből ítél, megállapíthatja: a javítóüzemnek jó a munkaverseny-nyilvánossága,

Információs „kábelek”

a dolgozók első kézből, azonnal értesülnek az őket leginkább érintő kérdésekről. Vagyis: anélkül, hogy kérdezőknek, megfelelő tájékoztatást kapnak a termelés helyzetéről, a munkaversenyről, a fontos közérdekű eseményekről.

Nem elégedtem meg ennyivel. A szakszervezeti irodánál találkoztam három szocialista brigád vezetőjével: Szafraanovits Gézával, a „Mező Imre”, Kopp Miklóssal, a „Gábor Áron” és Pék Andrásval, a „Crossbar” brigád vezetőjével, illetve Varga Endre brigádtaggal, a „Crossbar” technikusával.

— Nemcsak a látszat mutatja, hogy nálunk e téren rendben mennek a dolgok. — jegyezte meg Kopp Miklós.

— A sokrétű kérdésekre, kívánságokra is választ kapunk a szakszervezettől, a gazdasági vezetőtől. A brigádok tagjai — ha erre szükség van — a brigádvezetőnél, szakszervezeti bizalminál „apellálnak” bérjellegű vagy munkaviszonyt, munkakörülményt érintő témában. Ha tudnak, azonnal válaszolnak, vagy intézkednek. Ha nem, akkor továbbítják a panaszokat a vezetőknek, a szakszervezeti bizottságnak, s a választ vagy az intézkedést, a problémafelvető tudomására hozzák.

— Volt már rá példa — szölt közbe Nagy István — hogy az illetékesek intézked-

sével nem elégedtek meg a brigádtagok, s így az szb elé került a dolog, s ott született meg a döntés.

— Milyen természetű kérdések vetődnek fel?

Némi gondolkodás után Szafraanovits Géza válaszolt: — Minél régebbi egy brigád, annál inkább lényeges kérdések felé irányul az érdeklődése. A mozgalom kezdetétől működő brigádokat és azok tagjait, az egyéni problémák mellett a fejlesztés, a rekonstrukció is érdekli. Nemcsak kérdezőnek, de javasolónak. Ilyenkor is a brigádvezető továbbítja az ötleteket, javaslatokat. Erdemes belelapozni a brigádok naplójába, számtalan példa bizonyítja ezt.

— A vezetőségnek köszönhetjük a crossbar üzemrész rekonstrukcióját — mondja Varga Endre. — Ez javítani fogja a munkakörülményeket.

— Tehát megfelelően működik az információs csatorna a brigádok és a vezetőség, valamint a mozgalmi szervek között?

— Igen! — feleli Kopp Miklós. — S a munkahelyi légkör hasznára válik, hogy mindenről, a nehézségekről is őszinte, nyílt szavú a tájékoztatás. Nem állhatom meg, hogy el ne mondjam e jó viszonynak az eredőjét. A vezetőség és mozgalmi szervek tisztviselői majd mindannyian itt nevelkedtek, nőtték ki magukat. Innen ered ez a szinte már „családi” jellegű kapcsolat, jó kapcsolat,

nák — ha az igazgatóság engedélyezné.

Bár a hivatalnál nem tudnak az igazgatóság egészségügyi nevelési tervéről, ösztönösen végzik az ezzel kapcsolatos feladatokat. Gondoskodnak a dolgozók egészségvédelméről, az egészségügyi nevelésről, a betegek segítéséről, egymás támogatásáról. A hivatalvezetés és a szb. összhangban tevékenykedik. Példáinkat a közelmúlt gyakorlatából vettük, és korántsem tekinthető teljesnek. Tovább emelné ennek a munkának a színvonalát a tudatos tervezés, amelyben támaszkodnának a külső szervek közreműködésére is. Állandó kapcsolatot létesítenének a KÖJAL-lal, a Vöröskeresztrel és az egészségügyi szolgálat helyi szerveivel a megfelelő egészségügyi propaganda szélesítése céljából. A megbetegedések okait célszerű közelebbről is megvizsgálni.

Bár az orvos rendelési ideje nagyon kevés, mégis esetenként véleményét kellene kérni tőle a hiva'al vagy a dolgozók egészségügyi helyzetét érintő kérdésekben, pl. egészségügyi anket szervezésében, szűrővizsgálatok szükségességében, munkahelyi körülmények kialakításában.

(piriczky)

(marion)

Keszthelyi humanisták...

Keszthely postahivatal szakszervezeti tagjainak a létszáma 129 fő. Békási Dező szb-tag és Békási Dező szb-tag vezetésével beszélgettünk az egészségügyi munkáról. Elmondották: a tagság igénye alapján 1970-ben, a területi szakszervezeti tanács segítségével dr. Sebők Ferdinánd körzeti orvos vállalta a városban dolgozó postások és a nyugdíjasok részére az üzemi orvosi rendelőt. A hivatal egyik helyiségében hetenként két alkalommal szükség szerint gyógyszerrel és megfelelő utibagázzsal, orvosi tanácsot kaphatnak a jelentkezők.

A nők helyzetének könnyítésére a távbeszélő-kezelők szobájában jégszekrényt helyeztek el. Messzemenően figyelembe veszik a gyengébb fizikumú, kevésbé munkabíró, de a postához hű, hosszú szolgálati idővel rendelkező, esetleg nyugdíj előtt álló dolgozók megfelelő munkakörbe helyezését. A kézbesítő-körzetekbe történő beosztásnál is ezt teszik.

A legutolsó termelési tanácskozáson szó volt az időjárásnak megfelelő öltözködésről, és a mértékeltlen italozás

káros következményeiről. Felhívták a figyelmet a járművezetők szolgálat előtti és utáni alkoholfogyasztás tilalmára. Rendszeresen foglalkoznak a betegek látogatásával is. Minden bizalmi csoportban van beteglátogatást szervező felelős. Szép példája a családok segítésének, ahogyan egy alkoholista kézbesítő segítette. Amikor az ötéveses kislány nevelése teljesen reménytelennek látszott, olyan munkakört szereztek számára, amelyben keresete is növekedett, és ugyanakkor új foglalkozása miatt kénytelen volt az alkohol mellőzésére. Az apa és a család hálás a segítségért.

Az eredmények ellenére akadnak megoldatlan kérdések is. Az udvar kövezete egyenetlen, esős időben nagy tavakban áll a víz, emiatt még a kázanál sincs biztonságban. A hivatalban 19 vidéken lakó dolgozók. Az osztott szolgálat miatt éjszaka jó lenne számukra megfelelő szállást biztosítani. A naponkénti hazautazás miatt, a két szolgálat között keveset pihenhetnek. Szerintük az oktatási szobát ilyen célra felhasználhat-

FOGYASSZON

TÖBB
BAROMFIHÚST!

E havi ajánlatunk: aprólék!

Pelle Józsefné receptje: Töltött libanyak

Hozzávalók: a libaprólékból a nyak bőre, a zúza, a szív és tüdő, 20 dkg gomba, 20 dkg burgonya, 2 db tojás, 1 csomag zöld petrezselyem, késhegynyi törött bors, csipetnyi majoránna, 2 evőkanál zsír, só.

A libanyakról óvatosan, vigyázva lehúzzuk a bőrt, és a keskenyebb végét bekötjük. A zúzat, szívet és a tüdőt húsdarálón kétszer megdaráljuk. Kiadósabbá tehetjük, ha veszünk egy csomag csirkeaprólékot és abból a húsos részeket hozzávesszük (a többi befőzzük a levesbe). A gombát megtisztítjuk, megmossuk, vékony szeletekre vágjuk és 1 kanál zsírral az apróra vágott vörshagymával, zöld petrezselyemmel együtt megpároljuk. A párolt gombát hozzákeverjük a darált húsvagdalékhoz, hozzákeverünk 20 dkg héjában főtt, megtisztított és áttört burgonyát, 2 egész tojást, ízesítjük sóval, törött borssal, csipetnyi majoránnával, jól összekeverjük. A felső nyíláson át a nyakbőrt megtöltjük, és ezt a végét is bekötjük. Lábosba, vagy tepsibe tesszük és — mint a hurok — egy kanál zsírral és kevés vízzel alóntóva pároljuk, majd pirosra lesütjük. Mikor megsült, 10–15 percnél pihentetés után szeleteljük, kissé ferde, vékony szeletekre. Vöröskáposztát, pirított burgonyát adjunk mellé.

Az aprólék többi részéből levest készítsünk.

Európa Könyvkiadó: John Steinbeck: Érik a gyümölcs c. világhírű regénye széles körben ismert a magyar olvasók előtt. Az újabb kiadás a jelentkező igényeket elégíti ki. E könyvet 1939-ben Pulitzer-díjjal tüntették ki. A téma: földjeiről elűzött kisfarmer család viselkedése életútja, a gazdasági válság sújtotta Amerikában.

George Călinescu: Náznapok c. regény kitűnő prózai életmű, s tegyük hozzá: jelenkori társadalmunk egyik értékes dokumentuma.

Kajetan Kovic: Sem isten, sem állam c. regény a férfi-nő intim kapcsolatát ábrázolja realisan, de ezen túl a főszereplő a mai gondolkodó, töprengő modern értelmiségi típus alakítja a maga ellentmondásaival együtt. A lényeg: az író a közönyt ellen lázad.

Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan c. könyv főhőse a lövészárkok életét éli, miközben kirajzolódik a háborús front iszonyata, amelyben csak egyetlen tiszta maradt: a bajtársasság.

Aldous Huxley: A vak sámson c. mű a kitűnő angol író legszebb alkotása, akár korrajznak is megfelel.

Federico Garcia Lorca: Vénasz című háromfelvonásos tragédiája a Csillag sorozatban jelent meg Illtyés Gyula fordításában. A magyar opera re-

MIT OLVASSUNK?

pertoárjában is tekintélyes helyet foglal el a dráma.

Mitford: A szerelmes Voltaire c. történelmi regény egy intim kapcsolaton keresztül mutatja be a rokokó Franciaországának sok mulatságos intrikáját.

„A Laima és a két anya” c. könyv lett népszerűtlen tartalma. Egy új stílusú, érdekes megoldásokkal ismerkedünk meg.

„Megbékélés” c. könyv a szlovák irodalom utóbbi két évtizedben megjelent legjobb novelláinak gyűjtése. Kilenc író, kilenc elbeszélő keresztmetszete a szlovák lírai prózának.

Magvető Könyvkiadó: Sárkány Béla: Igazságkereső c. könyv főszereplője Vukovics Sebő az 1848/49-es forradalom Szemere-kormányának radikális gondolkodású igazságügyi minisztere. Eze ideig keveset tudunk róla, pedig bátor magartatása példát ad. Tulajdonképpen arról van szó, hogy a hatalomra jutó forradalmi kormány meg tudja tartani hatalmát, vagy sem. Jogi szempontból is felmerül e kérdés.

Csorba Győző: Időjáték c. lírai gyűjtés a költő kilencedik kötete. Azt vallja: a vers legyen használati tárgy, kényszerítse magát az emberekre és ne lehessen tőle szabadulni. Tényleg Sándor: Söhajom, vérem c. verses összeállításban a szerző vállalja az életben megtörténtek hatásait hordozó vallomások. Általában idilli hangnemeket hallgatunk a versek. Bálint Lea: Boldogságom erdeje c. könyv szerzője alig volt nyolcéves, amikor már első verseit írta. Jellemzője: néhány sorban is ki tudja fejezni az adott érzelm és értelem teljességét. Oravecz Imre: Héj c. versválogatásában az időről beszél, s arról, hogy az élő mindig megkísérli a lehetetlent: behatolni a jelenbe.

Dmitrij Medvedev: Fő a hidegvér c. könyv egy különleges feladatokkal megbízott háborús felderítőegység vezetőjének dokumentális hítelességű beszámolója: történelem, valóságban létező, saját nevekkel szereplő hősök.

Kossuth Könyvkiadó: Kurt Vonnegut JR.: Utópia 14 című fantasztikus regény elvezet bennünket a jövőbe, ahol a természet és az oktatást automatizálták, gépek végzik a

személyzeti munkát, s tartják számon az igazi, vagy a potenciális bűnözőket. B. Traven: Aranyások c. kisregény főszereplő három elszánts, üres főbűbű. Nekivágnak a Sierra Madre rengetegének — aranyat keresni, — sikerült! De vajon eljut az arany a biztonságot jelentő városba? Az utakon rablógyilkosok, rendőrök, katonák és szerencsevadások. Vadász Ferenc: Ma mások halnak meg c. könyv két poklot megért asszonyt találkozását, és régmúlt emlékeket idéz fel.

„Pártépités” c. könyv a párt-és tömegszervezeti munka kérdéseit tárgyalja igen részletesen. Nagyon lényeges helyet kap a könyvben például a szakszervezet és a párt kapcsolata és az ilyen irányú ten-nivalók.

Közgazdasági Könyvkiadó: Frank Tibor: Konferenciák és más rendezvények szervezése c. könyv napjaink általános jelenségével foglalkozik, mégpedig abból a szempontból, hogy mennyire lehet az ilyen rendezvényeket hatékonyabbá, hasznosabbá tenni.

Dr. Korán Imre: Jövőkutatás és gazdasági előrejelzés c. mű három fő részre tagolódik, amelyeket legizgalmasabbja a hazai jövőkutatás előterében álló témák prognózisainak példái.

B. Gy.

Ügyeletes „Kismamák”

Postás Panni

POSTÁS DOLGOZÓ 7

Osztrogonác József

Akik hűségesek a postához

Kábelések

"Megpróbálom lent kezdeni." Tizenöt éve már, hogy ez a mondat megfogalmazódott Tóth László fejében. Hogy a család vagy az elkeseredés szült a gondolatot, azt nem sikerült megtudnom. "Abban az időben minket, agrónomusokat tettek felelőssé sokan a tsz-kudarcokért", jegyzi meg kurtán-furcsán az egykori mezőgazdász, s hiddbe kérem, meséljen erről többet, udvariasan visszatartja...

— Mi értelme lenne? Bol-dog, elégedett ember vagyok. A posta befogadott, lehetőséget adott munkára, tanulásra. És én ki is használtam minden napot, minden percet.

Tizenöt év alatt meg háromszorozódott a fizetése, most 3770,— Ft. A kábelüzem elismerő, megbecsült szakembere, "papíron": normása. Ezenkívül azonban van még jó néhány szakmáról képesítése.

Akkori terve, hogy lent kezdje, a szó legszorosabb értelmében valósult meg. 1957. február 25-én reggel a Árokszári úton lement az Árokszári. Egy 28 408-as kábelt húzott be tizedmagával a hálózatra, a 360 kilogrammos betontömbökbe. Az első nap után azt hitte, leszakad a dereka. Egy hét múlva olyan otthonosan mozgott a kábelek között, mintha egész életében azt csinálta volna.

— Szerencsés voltam, mert nagyszerű kollégák közé kerültem — mondja.

Az árokból a kábelraktárba vezetett az útja. O adta ki a

különböző munkákhoz szükséges anyagokat. Alig egy év telt el, s már betéve ismerte az összes kábelajtákat: mintegy hatvan oldalas könyvre való anyagot. Közben tanult, esténként a műszaki segédtiszt tanfolyamra járt. 1960-ban munkavezetőnek nevezték ki Bányász, a kábeltekertési munkálatokhoz. Negyven embert irányított, közöttük olyanokat, akikkel három évvel ezelőtt még együtt segédmunkáskodott.

— Hogy mennyit utaztam azokban az években — tündökölt el — reggel 6.30-kor ütem vonatra, s szombat estig nem láttam a családomat. Vasárnap éjszaka aztán ismét vonatra kellett ülnöm.

Egy évvel később megint Budapestre helyezték, a Ferenc központ építésével kapcsolatos munkát vette át. Utána megint iskolába küldték: a tizhetes normaügyi tanfolyamot végezte el. Aztán újból vidék: Isaszeg — távkábelépítés. Egy fájó emlék. Ebéd közben felmászott egy meggypárára és leesett róla. Gerinctörés. Öt hónapig derékig gipszben. Gyógyulása után normás lett az üzemből. A tanulást folytatta: beiratkozott a Hid- és Vízműépítő Technikumba.

Feleségének ugyan nem nagyon tetszett ez a tanulás vágya, ám a terebélyesedni kezdő fizetés hamarosan "meggyőzte". Tóth Lászlónak még ez sem volt elég: röviddel a négyéves technikum elvégzése után beiratkozott a Posta Fel-sőfokú Műszaki tanfolyamra. Újabb két év tanulás.

— Mikor pihent, szórakozott? — kérdezem.

— Nekem a tanulás egyben pihenés és szórakozás. Mondjuk azt, ez a hobbym. Színházba, moziba iratunk, egyébként is minden pénzünk a házipénzre ment el.

— Egy normásnak kell ennyi mindent tudnia? — Igen. Nemcsak az író-asztal mellett végzem munkámat, sokat utazom, tárgyalok a kábelépítő munkásokkal. Ahhoz, hogy egy-egy vitát tisztázni tudjunk, tökéletesen ismernem kell a szakterületet.

S hogy Tóth László mennyire ismeri, azt útjaitól bizonyítják talán leginkább. Kollégájával, Mészáros József felépítésvezetővel együtt több tízezer forintot "keresett" már különböző újításokkal.

Azon a vidéken, ahol Osztrogonác József született, jól fizetett a szőlő. Az Osztrogonác családban azonban senkinek nem volt szőlője Bácsalmáson. Dolgozniok kellett látástól vakulásig. A tízéves Józsinak még arra sem maradt ideje, hogy befejezze a négy elemet. Húszéves volt, amikor meglepetésként az uradalmi cselédséget, felszolgált a fővárosba és beállt a távirádbá. S a felszabadulás után vissza sem ment. Itt maradt kábelmunkásnak. Járta az országot, egyik nap itt, másik nap ott. Ásta az árkokat, fektette a kábeleket, esténként pedig fáradtan bezuhant az ágyba. Lakása a munkásszállás volt. O is többre akarta vinni. Előbb befejezte a nyolc általános, aztán tanfolyamra iratkozott.

— A feleségem akaratereje nélkül aligha lett volna erőm tanulni — meséli —, ő bátorított, lelkesített. Nem véletlenül, hiszen ő is postás volt, a távirádán dolgozott s dolgozik még ma is.

1952-ben nevezték ki munkavezetőnek. S 13 évig egyházas vidéken, különböző városokban dolgozott. A fizetését, úgy, ahogy volt, hazaadta. O a tizenkilenc forintos napijából élt. Az asszony pedig rakta félre a forintokat. La-

Tóth László

kasra gyűjtöttek, ugyanis csak albérték volt.

— Tizenöt évig hevert a lakáskérvenyem a tanácsnál. Kértem, könyörögtem, de a fültem botját sem mozgatták. Végre 1965-ben kiutaltak egy szövetkezeti lakást. Arra vagyok a legbüszkébb, hogy nem kellett kölcsöntkérni senkitől, a feleségem spórolása folytán mindenre telt.

Ekkor kérte a vezetőségtől, hogy helyezték Budapestre. Nagy meglepetésre a kábelüzem tanmühelyébe irányították, mégpedig tanárnak! Az első évfolyamot a mechanikai munkára, a másodikikat pedig a különböző készülékek ismeretét tanítják itt, órá a mélyépítés oktatása járult.

— Nem hiányzik a vidék?

— Dehogynem. Csak a vonatozást nem bírom már. Megmaradtam kábelnek. Jó érzés olvasni az újságokban, hallani a rádióban, hogy ennyi és ennyi új vonal épül az országban. Szinte mindegyikről ott voltam, s egy kicsit úgy érzem, nekem is részem van ebben.

— Ha újrakezdené?

— Újra elmennék kábelnek, bejárnám az egész országot.

Erre azonban már nem kerülhet sor, no a negyvennyolc éltora miatt, hanem, mert időközben kinevezték a tanmühely vezetőhelyettesének. S az új kábelek már az ő keze alól kerülnek ki.

Pethes Sándor

rúsitott" világítás — jegyzi meg az egyik gépkocsiszerelő gúnyos hangon. — Egy évvel ezelőtt készült el. Bizonyára sokba került. No, de nézzék meg, milyen a WC.

Megnéztük. Az emeletről lehúzóó szennyvízsztatorna lyukas, s ha valaki akkor tartózkodik benn, amikor fent "meghúzzák" a vizet, bokáig járhat a szennyben.

— 10 év óta kérjük e helyiség rendbehozását. Nemrégiben csempézték, de a búz és a lényeges hiba maradt. A világítás? Az szb kardoskodott annak idején, hogy külön világítótesteket szereljenek fel a satupadok fölé. Hosszú hónapok után elértük a célunkat — mondja Lőrincz Miklós munkavédelmi felelős. A félhomályos csarnokban bizony balesetveszélyes még a járás-keles is.

Gyerünk föl az emeleti részbe, ahol a Barkas gépkocsikat javítják. Csetlünk-botlunk, mert a padozat egyenetlen. A kipufogó gáz megreked a szerelőcsarnokban, csoda, hogy még eddig nem történt mérgezés. Igaz, ha már nagyon sok a füstös gáz, kinyitják az ablakot. Ez a művelet nyáron nem okoz különösebb problémát, de télen igen, annál inkább, mert a hideg a fűtetlen csarnokban nehezíti a szerelői munkáját.

Azt hittük, valaki tréfálkodik velünk, amikor nyakunk közé csurgott jócskán a víz. Nem, nem tréfa volt, a menyeyeztet ázott be. Ez is évek óta probléma.

— Egy-két órai itt-tartózkodás nem elegendő ahhoz, hogy megismerjük a növekvő balesetek indítékait. Maradjanak itt egy hónapig — invitál bennünket Lőrincz Miklós. Úgy véljük, hogy a tények ismeretében éppen elég látnunk ahhoz, hogy az egyre növekvő balesetek okainak lényegére tapintsunk. Az intézkedés pedig a gazdasági és műszaki vezetés kötelessége!

Bérces György

HÍREK-CSEPP-ÉKBEN

● Nagy a sikere a telefon-doktorok: „Rendelése” kezdte óta, vagyis négy hónap alatt 250 000 hívást kapott. Terve vették, hogy a módszert vidéken is alkalmazzák.

● Kiváló hírlapterjesztőket jutalmaztak Budapesten és a vidéki igazgatóságokon.

● A győri Kisalföld című újság egy sor olyan kézbesítési problémát vetett fel, amelyekért nem elsősorban a posta a felelős.

● Nagyatádon befejeződött az új postaház építése, folynak a technikai szerelések. Az első félévben megnyitják.

● Többszáz lakosai közül többen írtak alá egy szerkesztőségünknek küldött levelet: Nagy Mihály kézbesítő lelkiismeretes, előzékeny, figyelmes munkáját dicsérik. Megtörtént, hogy a körzet egyik lakója kórházba került és a kézbesítő este meglátogatta.

● A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság nöbizottsága által rendezett névadónapra — a Benczur utcai művelődési központban — 10 újszülöttnak adott nevet. Az igazgatóság vezetője, Horváth Ferenc 500 forint értékű takarékbetét-könyvet, Milosevics Lászlóné, a nöbizottság elnöke pedig ajándécsomagot adott át.

● A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság március 22—23-án a Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának rendezésében műszaki napokat tart a Technika Házában. A megnyitót Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter helyettese, a posta vezérigazgatója tartja. Szóba kerül a forgalmi-műszaki fejlődéssel kapcsolatos feladat, a fejlesztési munka, a távvalásztó és manuális rendszerek minőségi színvonala stb.

● A Tatai Városi Tanács vb napirendjén szerepelt a helyi posta munkája. A tanács is segít a levélszekrények felserelésében. Szóba került a postás dolgozók munkakörülményeinek javítása, munkájuk elismerő megbecsülése.

● Jugoszlávia—Magyarország között a távközlési forgalmat 1945 után levezetési hálózaton keresztül bonyolították le. A két ország postai-igazgatása 1967-ben állapodott meg a korszerű hírközlési rendszer kiépítésében. Ennek alapján adták át rendeltetésnek a Szeged—Szabadka közti új koaxiális kábelvonalat. A két ország így jobban bekapcsolódhat a nemzetközi hírközlő hálózatba.

● Naponta 3000 telefonbeszterés történik Budapesten. (b — gy)

A lakbérhozzájárulásról

Az utóbbi időben többen fordultak szerkesztőségünkhez, s érdeklődtek a lakbérhozzájárulással kapcsolatban. A levélírók egy része az iránt érdeklődik, hogy

néhány postaszervnél ez év elején adott béremelés alapján már most csökkentik-e a lakbérhozzájárulást?

A lakbérhozzájárulás csökkentéséhez most első ízben, az 1971. második félévi keresetet hasonlították össze az első félévvel, de a jövőben az éves keresetek kerülnek összehasonlításra. Tehát 1973 januárjában összeszámolták az 1972. évi keresetet az előző évivel. Így a most, év eleji béremelés majd csak 1973. január 1. után lesz kihatással a lakbérhozzájárulásra.

A levélírók másik csoportja sérelmezi:

korábban prémiumot, célprémiumot kaptak, de nem biztos, hogy ezeket idén is megkapja. Mégis a lakbérhozzájárulást csökkentették, illetve néhány esetben megszüntették a keresetnövekedésre tekintettel.

Ebben az esetben törvényes az eljárás, mert a rendelkezések szerint a prémiumot és a célprémiumot figyelembe kell venni a lakbérhozzájárulás csökkentésénél. Még akkor is, ha esetleg ez évben nem kap a dolgozó prémiumot, célprémiumot. A jutalmat azonban nem lehet figyelembe venni. A rendelkezés kimondja: az egyszerű jutalmat nem lehet beszámítani, még akkor sem, ha egy évben többször kap ilyet a dolgozó. Mások panaszoik:

helyettesítették a magasabb beosztású munkatársat, ezért átmenetileg több bért kaptak, de a helyettesítés már megszűnt, mégis csökkent a lakbérhozzájárulás.

A helyettesítési bér is a bérköltség terhére kerül kifizetésre, így a helyettesítésből eredő keresetnövekedést figyelembe kell venni. Abban az esetben is, ha a helyettesítés már megszűnt akkor, amikor a csökkentést megállapították. Végül a következő csoport sérelmezi:

a múlt év végén sokat túlóráztak, ezért növekedett a keresetük, de év elején nincs túlóra, nem is biztos, hogy később lesz, mégis csökkentették a lakbérhozzájárulást.

Ez az eljárás törvénytör, mert a rendelet kimondja, hogy a túlóráztatást és a túlórapótlékot figyelmen kívül kell hagyni a lakbérhozzájárulás csökkentésénél megállapításánál. Abban az esetben tehát, ha a keresetnövekedés a túlmunkából adódott, és csökkentették a lakbérhozzájárulást, panasszal kell fordulni a munkahelyi döntőbizottsághoz.

(dr. Sz. T.)

Nyugdíjba menők szabadsága

Nyugdíjazás előtt álló dolgozó számára problémát jelenthet szabadságuk igénybevétele. Két előnyös lehetőség is kínálkozik.

A jogszabály szerint, ha a dolgozó a munkaviszonya megszűnéséig annál több szabadságot vett igénybe, mint ami az évben, a vállalatnál eltöltött időre járna, a különbözetet járó átlagkeresetet a munkabérből nem szabad levonni, ha a dolgozó munkaviszonya nyugdíjazásra tekintettel szűnt meg. Ugyancsak a jogszabály írja elő: ha a dolgozó munkaviszonya év közben szűnik meg, és az évben a vállalatnál eltöltött idővel arányos szabadságot nem kapta meg, azt pénzben kell megváltani.

Ha a nyugdíjba menő dolgozó a természetben igénybe vehető szabadságot véli előnyösebbnek, úgy éljen a fenti lehetőséggel, és még a felfelmondás közlése előtt vegye ki szabadságát teljes egészében,

hiszen különben csak az évben, munkaviszonyban töltött idővel arányos szabadságra szerez igényt. Ha tehát még a felfelmondás közlése előtt kivési teljes szabadságát, a többletet nem lehet levonni.

Ha viszont a nyugdíjba menő dolgozó, a részére járó szabadságot egészen megváltásáig nem veszi igénybe, akkor az utóbbi jogszabály lép előtérbe. Ilyenkor a szabadságot a munkáltató pénzben köteles megváltani. Ez a dolgozó számára előnyös, hiszen a munkaviszony megszűnése napjától jogosult nyugellátásra, s ugyanakkor további pénzösszeghez is jut.

A természetbeni szabadság eimaradása ilyen esetben a nyugdíjba menő dolgozó részére különös hátrányt nem jelent, hiszen a nyugdíjazás időpontjától korlátlanul rendelkezésre áll számára a pihenés lehetősége.

Dr. Pikó Adrienne

A Központi Járműtelepen tavaly összesen 75 baleset történt, vagyis ezer főre 45,3 baleset jutott. Tekintélyes és egyben kritikus érdemű ez a szám. Különösen sok a járműtelepen belüli sérülés: 35, a forgalomnál 38. Novemberben hét balesetből hat, decemberben nyolcból nyolc, januárban egy és februárban nyolcból hét baleset az üzemen belül történt. A közelmúltban Major Károly ipari tanuló egy csap-szegkiütés következtében szenvedett súlyos szemérsérülést. A baleset előtt felórával volt éppen egy rövid előadás éppen a szemérsérülések megelőzéséről. Kérdezhették valaki: Szabad egy ipari tanuló magára hagyni a munkában?

Munkavédelmi órjártat

ZÖLD UTAT A VEZETŐK FELÉ — munkavédelemben!

A statisztika ismeretében felmerülő sok kérdésre a helyszínen kerestünk választ Kiss Lászlóval, szakszervezetünk munkavédelmi felügyelőjével. Lőrincz Miklós, az szb munkavédelmi felelős, és Juhász László, a járműtelep munkavédelmi előadója mindenképp előtt a januári munkavédelmi szemle jegyzőkönyvét bocsátotta rendelkezésünkre.

A jegyzőkönyv kurta-furcsa-

sága tűnik fel mindenképp, pedig hát azt várná az ember, hogy a növekvő balesetek nyomán a szemlék szélesebb látókörűek. Megállapítják például, hogy a gépműhely padozata alatt elhelyezett elektromos kábelek több helyen kilátásnak, megsérülhetnek, s ez súlyos, esetleg halálos áramütéses balesetet okozhat. A jegyzőkönyv aláírói a szabadon levő elektromos vezetékeket azonnali lebontozását írták elő. Majd egy másik furcsaság: az üzemen területén elhelyezett KRESZ-táblák nem az előírásnak megfelelően vannak elhelyezve.

— Szerintem az a legnagyobb baj, hogy a gazdasági és műszaki vezetőknek nincs idejük a munkavédelemmel foglalkozni. De maga a szakszervezeti bizottság sem lép fel megfelelő eréllyel — jegyzi meg határozottan Lőrincz Miklós. Tőle tudtuk meg, hogy ha egy munkavédelmi témájú jelentést akarnak eljuttatni az igazgatóhoz vagy a főmérnökhöz, a jelentésnek 6 kézen is keresztül kell mennie.

A baleseti, illetve balesetelhárítási ügyeknek zöld utat kell biztosítani a járműtelepi vezetők felé! Nem vitatjuk a nagy elfoglaltságot, de ha ez így van, akkor adjanak nagyobb jog- és hatáskört a munkavédelmi előadónak.

Munkavédelmi órjártatunk során bekukkantottunk néhány üzemszobába, így a 103-as műhelybe. Az első, ami feltűnt: a félhomály. A csarnok menyeyezetének közepén elhelyezett lámpák éppen csak hogy „pislákolnak”. (Igy már érthetőbb az ipari tanuló balesete is.)

— Pedig ez már a „korsze-

Mi a helyzet a hírlapkézbesítéssel?

Ezt kérdeztük a vezérigazgatóság illetékesétől. A válasz: — A posta az elmúlt esztendőben 1 millió 85 millió lapot vett át kézbesítésre, 35 millió példánnyal (3,4 százalékkal) többet, mint az előző évben. Ezenkívül az előfizetőknek kézbesített lapok példányszáma 23 millióval (3,6 százalékkal) emelkedett. A postai hírlapszolgálat forgalma 1971-ben megközelítette a másfél milliárd forintot, s az előző évnél 4,1 százalékkal volt nagyobb.

A tevékenység értéke nőveli, hogy a nagyobb forgalmat a korábbinál kisebb létszámmal bonyolítottuk le. Erre azért volt lehetőség, mert az elmúlt esztendőben figyelemreméltóan javult a hírlapszolgálat dolgozóinak munkakörülménye, a különböző intézkedések révén csökkent fizikai megterhelése.

A kézbesítőmunka jobb és kényelmesebb tétele érdekében a már ismert kerékpáron túlmenően az elmúlt évben új típusú kerékpárokat szereztek be, ezekből 400-at már átadtak a kézbesítőknél. A további igényeket folyamatosan elégítik ki.

A telepített hírlap-kiosztóhelyek száma tizeneggyel szaporodott. További 39 postahivatalnál megoldották a hírlapok előszállítását, ami 437 kézbesítő és 39 árus napi munkáját tette könnyebbé. Budapesten 13 taxi naponta 48 kézbesítőt szállít ki körzetbe a hírlapokkal együtt.

Az elmúlt évben felszerelt 64 360 új levélszekrény körülbelül 20—22 százalékos munka- és időmegtakarítást jelent az érdektelt kézbesítőknél. Napjainkig Budapestén 281 600, vidéken pedig 164 500, összesen 446 100 csoportosan elhelyezett levélszekrény került felállításra.

Vidéken a csaknem egymillió főt kitevő külterületi lakosság jobb ellátása érdekében új, korszerű kézbesítési rendszert alakítottak ki. Ennek lényege: a gépkocsival közlekedő kézbesítők a kijelölt útvonalak mentén elhelyezett levélszekrények felhasználásával juttatják el a lapokat az előfizetőkhez. A hírlapszállítás jobbátételét szolgálta a 359 darab új gépkocsi-vásárlás is.

Az ügyviteli gépesítés érdekében elkészült az átfogó terv, amely a hírlapkezelés és adattárolás jelentős részét kedvezően érinti. Az ötéveses gépesítési terv első fázisa a szegedi és a soproni postai-igazgatóság területén már bevezetésre került, előreláthatólag a harmadik negyedév végére az egész országra kiterjedő rendszerré válik.

Az elmúlt évben tehát számos területen sikerült előbbre jutnunk, illetőleg a kezdő lépéseket megtenni. A hírlapkezelésnek a termelékenységére 1971-ben csaknem 2,3 milliárd forintot költöttünk, s ez az összeg jóval meghaladja a korábbi évek hasonló ráfordításait.